JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Europene de SF
EUROCON '94

Anul IV Nr.141; 25 - 31 Octombrie
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ȘI FANTASY
16 pagini - 250 lei

PAMELA SARGENT
LAURENCE MANNING

AICI SE DEZINTEGREAZĂ!

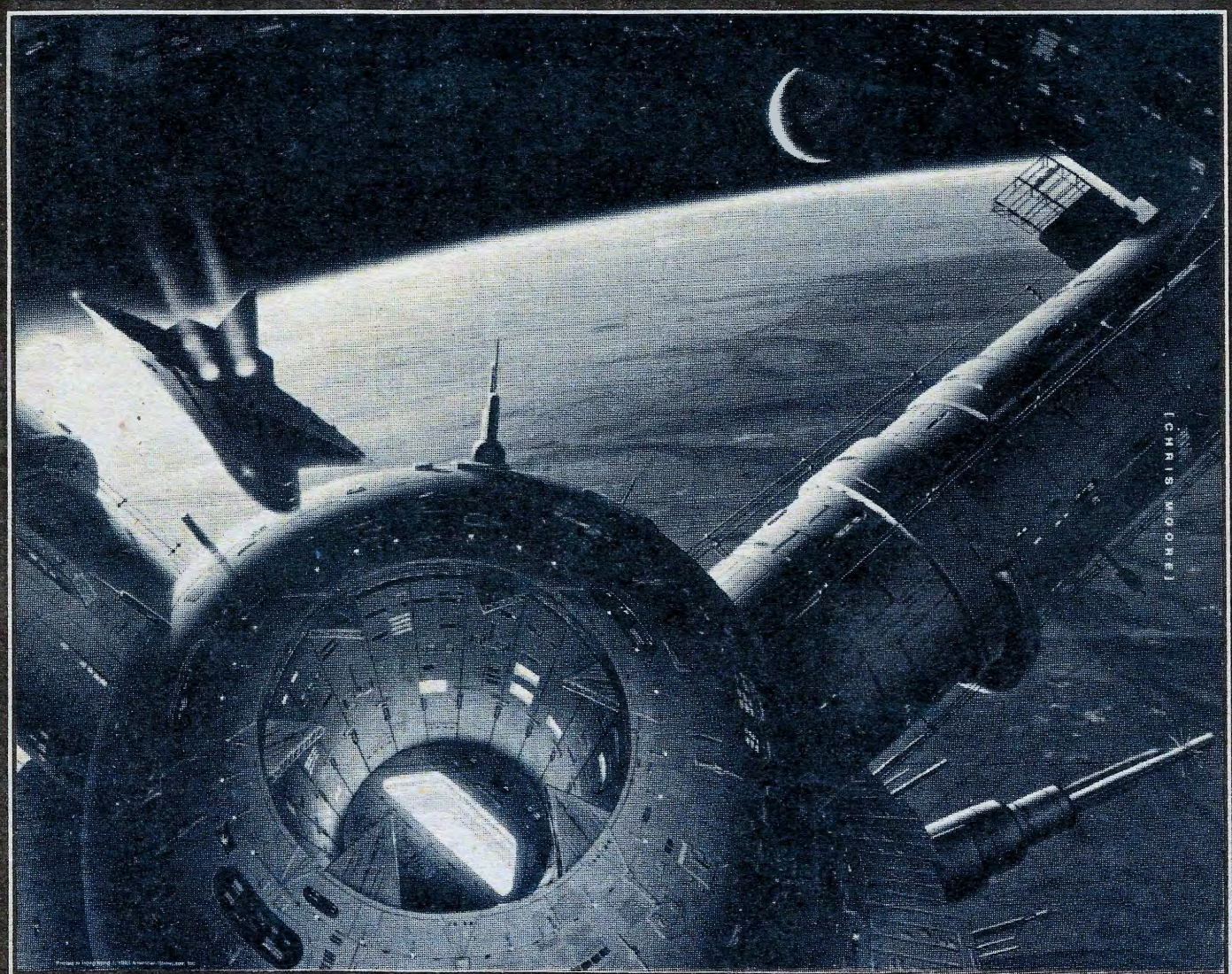

ȘTIRI ◊ ISTORIA LITERATURII HORROR ◊ CRONICĂ DE CARTE ȘI FILM

Ecran fantastic

HELLBOUND: HELLRAISER 2
(Spre iad)

Producție New World Pictures și Cinemarque USA, 1988
Durata 93 de minute.
Producător: Christopher Figg.
Producători executivi: Christopher Webster, Clive Barker.
Regia Tony Randel.
Scenariul: Peter Atkins bazat pe povestirea lui Clive Barker.
Montaj: Richard Marden. Efecte speciale: Bob Keen, Geoff Fortass.
Decoruri: Mike Buchanan. Muzica: Christopher Young.
Interpreți: Clare Higgins (Julia), Ashley Laurence (Kirsty), Kenneth Cranham (Channard), Imogen Boorman (Tiffany), Sean Chapman (Frank), Doug Bradley (Pinhead), William Hope (Kyle).

Cel de-al doilea film realizat după nuvela lui Clive Barker.

Pentru Kirsty Cotton, coșmarurile nu se mai sfîrșesc. Revenindu-și într-un tîrziu într-un spital psihiatric - *Channard Institute,* își aduce treptat aminte de întîmplările care i-au marcat viața: descoperirea cadavrului tatălui ei, moartea lentă a mamei sale vitrege și plăcerile perverse ale demonicilor Cenobiți. Folosindu-se de sîngele unui pacient, doctorul Channard face un tîrg cu Julia: în schimbul unor victime care să-i asigure hrana necesară revenirii la viață, Julia îi va revela forțele înspăimîntătoare care există dincolo de timp și spațiu. Impulsionată de o viziune a tatălui său, Kirsty se va aventura dincolo, cu ajutorul enigmaticei Tiffany, pentru a-și salva părintele de la chinul etern la care este supus. Pentru asta va trebui să înfrunte încă o dată teribilii Cenobiți și pe stăpînul acestora Lordul Leviathan, ce supraveghează Labirintul spre Iad. Hellbound a fost un succes de casă cu toate că este mai slab decît prima parte. Interesante sînt efectele speciale printre care menționăm transformarea lui Channard în Cenobit.

Florin Mircea TUDOR

BOOKSHOP

Ultimele noutăți HORROR în Anglia

NIGHTRIDER (Venit din noapte) de Sheila Holligon, Creed Books, Signet, Penguin Books, London, 1995, 320 pg.

Al treilea volum al seriei horror lansate de Signet Penguin în această primăvară este semnat de Sheila Holligon, născută în Teeside și locuind acum la o fermă din landele North Yorkshire-ului. *Nightrider* este primul ei roman (a mai publicat anterior patru volume de poezie și cîteva nuvele). Acțiunea se desfășoară în Londra. Obosită și plictisită de viața marii metropole, fotografa Rose Thorpe este decisă să evadeze într-o nouă *lume*. Ideal ar fi casa - Haggbacks - aflată undeva pe înălțimile bătute de vînturi ale Yorkshire-ului, casă lăsată ca moștenire de propriul ei părinte pe care nu-l mai văzuse de cînd era copilă. Numai că, odată sosită aici, toate visurile ei de viață liniștită se spulberă, lăsînd loc unei existențe de coșmar. Considerată de localnici ca intrusă, Rose este privită cu neîncredere și dispreț. Iar din interiorul casei, *ceva* o supraveghează continuu, ceva ce dorește să facă dragoste cu ea. E o creatură devorată de pasiune animalică, venită de dincolo de mormînt; și ceea ce este mult mai ciudat, Rose îi răspunde cu aceeași foame de dragoste. Un roman de o mare forță dramatică, cu o viziune cînd încîntătoare, cînd înfricoșătoare asupra lumii în care trăim.

THE HALLOWS (Relicva magică) de Michael Scott, Creed Books, Signet, Penguin Books, London, 1995, 354 pg.

Irlandezul Michael Scott este considerat astăzi unul din marii experți în folclorul și mitologia celților. Este autorul a numeroase romane fantasy (trilogia *Tales of the Bard*), istorice *(Seasons)* și a unei serii de *Irish Folk and Fairy Tales*. Ca și celelalte romane ale sale, *The Hallows* se inspiră atît din folclorul cît și din credințele oculte ale vechilor locuitori ai Britaniei. De data aceasta este vorba de Dymwyn - Sabia lui Rhydderch - unul din cele mai prețioase obiecte artizanale din străvechea Britanie.

Cei care o păzeau cu sfințenie pentru a nu încape pe mîinile celor care ar fi putut-o utiliza pentru scopuri murdare dispar unul cîte unul în chinuri groaznice. Pentru că, chiar și într-o lume modernă și neîncrezătoare în lucrurile magice, mai există încă ritualuri care ar putea „aduce" la viață relicvele rămase din alte timpuri; mijlocul este simplu: sîngele sacrificiilor umane. O acțiune bine condusă și închegată, cu schimbări neașteptate de situații și cu personaje neobișnuite, dar credibile. Un bun roman semnat de unul dintre cei mai reprezentativi scriitori horror ai noii generații.

Florin Mircea TUDOR

Vitrina cu iluzii

Cînd și cum devii vrăjitoare

Cu oarecare timp în urmă, văzusem filmul realizat după carte. Apreciasem umorul fin și jocul lui Nicholson, Cher, Michelle Pfeiffer și Susan Sarandon. O comedie cu elemente horror care îmi plăcuse.

Fusesem oarecum suprins aflînd că romanul ecranizat îi aparținea lui Updike. Citisem, cu ani în urmă, *Centaurul,* apărut în colecția *Meridiane,* dispărută între timp... O carte minunată, în care realismul se îmbina cu mitologicul într-un fel bizar, diferit de realismul magic, dar avînd ceva comun cu acesta...

De aceea am citit cartea cu interes și curiozitate.

Pentru cei care au văzut filmul, un sfat: uitați-l! Altfel, nu veți gusta cartea. Lucrurile pe care le au în comun ecranizarea și romanul sînt mai puține decît cele care diferă. De altfel, găsesc publicarea cărții (un mainstream serios), în colecția BABEL, nepotrivită.

Pentru că-i vorba de o alegorie. De romanul unor singurătăți. Al triștetilor singurătăților de la o anumită vîrstă cînd, dacă vrei să te bucuri de viață, faci concesii care se întorc împotriva ta...

Într-un orășel uitat de lume și timp (afli în ce epocă ești pentru că o piață capătă numele unui băiat căzut în Vietnam, iar petrecerile din conacul Lenox sînt acompaniate de muzica lui Janis Joplin) trei femei își ocupă prea plinul sufletesc cu aventuri sentimentale stupide, în care partenerii le sînt inferiori... Pînă cînd apare Van Horne, un tip ce pare a oferi ieșirea din banalitate... Se va dovedi a fi un profitor banal, care le manevrează pentru a le folosi talentele de vrăjitoare în scopul obținerii unei moșteniri...

Cartea e de o poezie impresionantă, iar atmosfera ei te cuprinde irezistibil... Meciurile de tenis, în care mingea capătă, pe neașteptate, alte forme, au un farmec înduioșător...

Mai trebuie subliniată senzualitatea debordantă a cărții (ca în cazul *Centaurului).* Sînt curios dacă reacțiile criticilor (avînd în vedere că autorul nu face parte din *Quo Vadis?)* vor fi la fel de virulente. Pentru că, de data asta, este vorba, cu adevărat, de un anumit sexism simbolic...

Însă orice vis are sfîrșit, fiindcă vrăjitoaria nu-i decît o fugă de realitate... După dezamăgirea provocată de Van Horne, cele trei eroine sînt obligate să deschidă ochii și să privească adevărul în față.

Căci „vrăjitoare devii atunci cînd te părăsește cineva sau părăsești pe cineva"...

John Updike - Vrăjitoarele din Eastwick
Traducere de Corina Popescu
Editura NEMIRA

Liviu RADU

Fandom postdecembrist

Tentativă de „lovitură de ... conducere" în SF

Proiectul de regulament privind acordarea premiilor naționale-ROMCON pentru SF (vezi Curierul Național de sîmbătă 14 octombrie 1995) - reprezintă cel mai laborios formulat matrapazlîc din istoria sforăriilor SF din România - de la ROMCON 1983 încoace - nu întîmplător manevra este *ghidonată* tot de pe... Platforma Republica, ca și atunci - Nicu Gecse fiind unul din oamenii de bază ai cenaclului *Modul 13* de la *Uzinele 23 August.* Toată învîrteala pare a urmări scoaterea din competiție fără vot, a volumului meu „Săritorii în gol" publicat în perioa,da dintre ultimul ROMCON (1994) și 1 ianuarie 1995 (deși a apărut pe piață după această dată).

La punctul 1 din proiect se poate remarca intenția tinerei grupări sefiste de *a se dezice total* de orice legătură cu scriitorii profesioniști români, prin nepomenirea nicăieri a organizațiilor acestora. Deci: o organizație de autori promovați de... UTC.

Cît despre împărțirea pe categorii literare în funcție de „numărul de cuvinte" ale textului, cine o să le numere? Cumva Nicu Gecse, ex-tovarășul Albescu sau Dan Mihai Pavelescu? Și intră la socoteală și titlul? Și numele autorului?

Și, cine propune, dom'ne, cărțile pe care juriul le ia în discuție? Sau organizațiile fanilor nu premiază decît fani?

Ca vechi „membru" al fandomului propun acordarea *punctului 10* (Sancțiuni) din acest *Proiect* încercării de manipulare a întregii mișcări SF prin „luarea hățurilor" cu metodologie hei-rupistă, tocmai de cel mai puțin scriitor dintre toți organizatorii cu care ne-a blagoslovit partidul.

Mihail GRĂMESCU

JURNALUL® SF

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL
Editat de S.C. JURNALUL S.A
ISSN 1221-7875

JURNALUL SF este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128.
ABONAMENTELE se pot face la orice centru RODIPET.
Cititorii din străinătate se pot abona prin
RODIPET SA
PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 București - România Piața Presei Libere nr. 1.

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Adrian BĂNUȚĂ
(REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuț BĂNUȚĂ,
Mihail GRĂMESCU,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Don SIMON,
Cătălin TENIȚĂ,
Florin Mircea TUDOR.
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI :
Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector I, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată
Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ

Culegere:
Ruxandra ROGOJINARU

Corectură:
Cătălin TENIȚĂ

Montaj offset:
Georgiana DUCMAN
Mariana SEBE
Silvana GREERE

PREMIILE CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

Tipărul executat la
INTACT

Pamela SARGENT

Concursul de la Nuvela

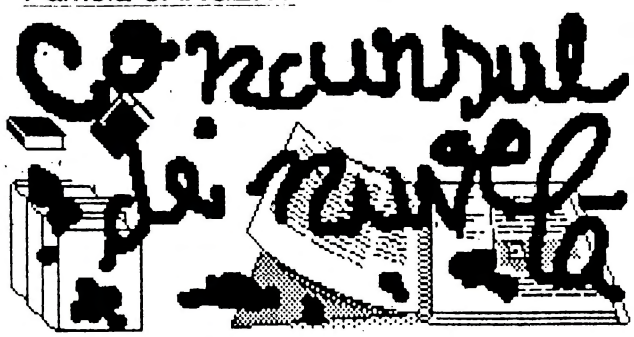

Oricine dorea să fie un concurent, trebuia să înceapă antrenamentul de la o vîrstă fragedă. Deoarece competițiile au loc întotdeauna în limba standard, părinții mei insistaseră să vorbesc standard în loc de dialectul nostru local. N-am putut folosi un autocompozitor și nici n-am avut vreodată un dictafon.

- Nu vei avea decît o mașină de scris pe parcursul competiției - spunea mama. Ai face mai bine să te obișnuiești de pe acum cu ea. Am avut puțini prieteni în copilărie. Nu poți avea prieteni în timp ce te antrenezi pentru scris sau pentru orice alt sport din domeniul ăsta. Ceilalți copii trăgeau din greu, înghițeau doze de ARN, sau erau hipnotizați pentru a putea ajunge la îndemînarea necesară adulților. Eu am fost nevoită să stăpînesc arta dificilă a scrisului și cititului. Cîteodată îmi uram mașina de scris, interminabilele exerciții cu fraze, și competițiile de juniori. Îi invidiam pe alți copii și aș fi vrut să pot și eu să trec prin viață fără nici o grijă. Unii oameni cred că simplul fapt de a fi atlet te menține în formă. Fiecare are nevoie de cîteva minute pe zi în care să stea și să se gîndească. Dar sportul de performanță, de obicei vatămă trupul și chinuiește mintea. Un campion e aproape întotdeauna anormal într-un fel sau altul. Pe măsură ce am crescut, am observat că alții doar pierdeau timpul. Erau buni spectatori, consumatori, socializau, dar intrau în mormînt fără să fi încercat ceva extraordinar. Eu voiam o medalie de aur, onoare și faimă. Chiar și atunci cînd am vrut să mă retrag, știam că mersesem prea departe ca să mai dau înapoi. Cam pe la 16 ani știam că nu sînt nici sprinteră, nici alergătoare de cursă lungă. Schițele mele nu erau finisate, dar nici nu aveam răbdare ca să particip la concursul de roman. Poezia mă depășea, deși bunică-mea luase o medalie de bronz la concursul de poezie din 2024. M-am hotărît să mă antrenez pentru nuvelă. Părinții mei vroiau să mă antrenez cu Phaedon Karath, care cîștigase 4 medalii olimpice de aur, înainte de a trece la profesionism, asta însemnînd autodescalificare pentru competițiile ulterioare. Karath era dur la antrenamente, dar roadele se vedeau în concursuri. Eu aș fi preferat-o pe Lalia Graso, ai cărei studenți îi erau foarte devotați. Dar cei obișnuiți cu stilul ei blînd dădeau chix în timpul concursurilor, pentru că nu-și dezvoltaseră înclinația spre cruzime și nici calitatea esențială a orgoliului. Toată lumea îl știa pe Eli Shankquist, cel mai talentat elev al ei, de trei ori medaliat cu aur la jocurile Pan-Americane. În perioada Olimpiadei, singurul concurs care contează, s-a încurcat cu Maliah Senbock, o femeie cunoscută ca fiind periculoasă. Impresionat de suferința ei, și-a pierdut o bună parte din timp încurajînd-o. Și ce-a cîștigat? Nu și-a terminat propria nuvelă, iar Senbock a luat bronzul. Mulți dintre spectatori l-au simpatizat pe Shankquist, dar scriitorii au considerat că făcuse o prostie. Nici unul din elevii lui Karath nu s-ar fi aflat într-o astfel de situație. Așa că i-am trimis fișa literară, și am așteptat luni întregi răspunsul.

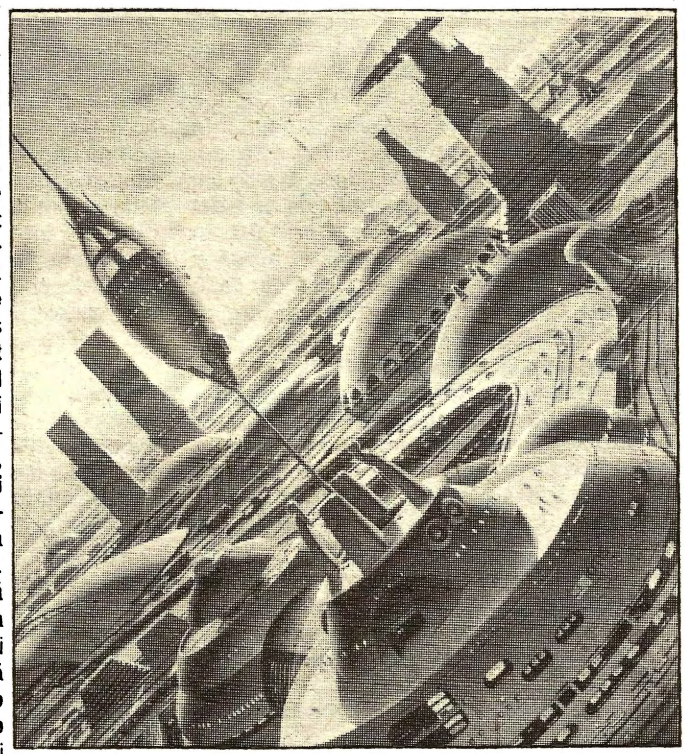

Chiar înainte de a împlini 17 ani, mi-a venit un răspuns prin telex. Karath dorea o întrevedere personală. A doua zi am plecat cu prima cursă. Karath locuia într-o vilă spațioasă cu vedere spre Adriatica. Cum am intrat, mi-am rotit privirea prin hol. Cîteva scaune kaki stăteau lîngă mese victoriene acoperite cu manuscrise luminiscente. Pe pereți atîrnau tapiserii colorate reprezentînd menestreli și scribi. Servo-ul - o minge prietenoasă, de argint, cu membre cilindrice - mă conduse în camera de studiu. Această cameră era curată și spartană. La dreapta mea stătea lipită de perete o consolă-computer. La stînga, o fereastră largă dezvăluia marea albastră. Karath ședea la o masă cu tăblia din sticlă, bătînd la mașină. Mă privi și arătă spre scaunul de lemn din spatele său. Mă așezai. Cum eu nu aveam astîmpăr, se ridică și merse spre fereastră. Îl mai văzusem de cîteva ori la T.V., dar în realitate era mai scund. Era vînjos, cu părul des și închis la culoare, iar fața mică și dură. Mi s-a părut că s-a uitat neîncrezător la mine, cu o privire adolescentină în ciuda vîrstei pe care o avea. Am așteptat încercînd să mă imaginez în casa asta, bătînd la mașină, legînd prietenii, fabricînd povestiri, îmbătîndu-mă, flirtînd și în general comportîndu-mă ca o scriitoare. Karath se întoarse spre masa de scris. În timp ce luă un pliant în care îmi recunoscusem fișa literară, mormăi:

- Tu ești Alena Dorenmatté? Am încercat un zîmbet.

- Da, eu sînt.

- Ce te face să crezi că ești bună pentru așa ceva?

- Voiam cel mai bun antrenor pentru nuvelă.

- Asta-i o tîmpenie. Nu vrei decît să faci

dragoste şi să te îmbeţi, apoi să-ţi vînturi pe-aici ideile artistice felicitîndu-te pentru sensibilitatea pe care o ai. N-o să ajungi să scuipi sînge pe maşina de scris. Tu vrei să fii răsfăţată. Aruncă fişa mea peste masă. Ateriză pe podea cu un zgomot uşor. Am ridicat-o şi am strîns-o la piept.

- O să fiu sincer cu tine Dorenmatté. În fişa aia nu-s decît nişte rahaturi. Înţelegi? Nu cred că ai fi în stare să cîştigi faza locală.

- Dar am cîştigat-o anul trecut, am fost prima pe Boswsh. Precis că nu citise cu atenţie fragmentele mele. Atunci de ce m-ai chemat aici? Puteai să mă insulţi şi prin telex.

- Prin telex cred că n-ar fi răzbătut adevărul. Îmi place să spun omului în faţă ce gîndesc. Tu nu eşti o scriitoare. Poveştile tale nu-s decît nişte clişee şi drame adolescentine. Nu poţi imagina o intrigă şi nici nu poţi construi personaje. N-ai nimic de spus. Te-ai face de rîs într-o competiţie Olimpică. Fac ceva pe ceea ce scrii tu. Du-te acasă şi învaţă să socializezi, altfel îţi vei distruge viaţa. Faţa îmi ardea.

- Nu ştiu de ce se mai antrenează lumea cu dumneta. Dacă şi ceilalţi antrenori ar fi la fel, n-ar mai scrie nimeni niciodată. Se năpusti la mine, îmi smulse fişa rupînd-o în două şi aruncă hîrtiile pe jos. Speriată, m-am dat înapoi.

- Să-ţi spun ceva, Dorenmatté. Un scriitor nu renunţă. Acceptă pedeapsa, ia aminte la critici, dar continuă să scrie. Dacă n-o face înseamnă că n-a fost bun de nimic. Eu nu-s dădacă de creşă, eu formez scriitori. Şi-acum ieşi afară. Am treabă. M-am ridicat dîndu-mi seama că n-aş putea răspunde fără să izbucnesc în lacrimi. Cu ultimele rămăşiţe de demnitate m-am întors şi am părăsit încet camera. M-aş fi putut duce la alt antrenor. Dar în loc de asta am stat bosumflată luni de zile. Pînă la urmă tata mi-a dat un ultimatum: ori mă mut la cămin şi socializez, ori intru în competiţie. Chiar părinţii mei mă părăseau. Am plecat de acasă şi am luat un apartament cu chirie în Montreal. N-am ieşit din casă săptămîni întregi, incapabilă să mă mişc, de-abia puteam să mănînc. Într-o noapte am încercat să mă spînzur, dar n-am putut să leg bine nodul şi am căzut pe podea, pricopsindu-mă cu o vînătaie urîtă pe coapsă. Soarta îmi mai acordase o şansă. Uitasem că jocurile Pan Americane se ţineau la Montreal în anul acela. Într-un fel, chiar şi cînd nu mai speram nimic, asta m-a susţinut. Am trecut de calificările pe paragrafe. Am cărat maşina de scris în amfiteatru şi am stat cu încă o sută de inşi în bănci sub reflectoarele fierbinţi, în timp ce publicul intra şi ieşea încurajîndu-şi favoriţii. Pe cîţiva scriitori îi chinuiau talentele, rol cu priză la public, şi se loveau frustraţi peste frunte în timp ce aruncau cocoloaşe de hîrtie. Ramon Hogarth, cîştigătorul fazei locale de pe Coasta de Vest, dansa în jurul biroului său înainte de a termina fiecare frază. Stilul meu era clasic. Fumam agale şi sorbeam din cafea, în timp ce mă încovoiam peste maşina de scris. Din cînd în cînd îmi apăsam abdomenul în agonie, smulgînd cîteva aplauze. M-am calificat pentru semifinale şi mi s-a dat o cameră mică, dar plină de monitoare. Arbitrii, bineînţeles, trebuiau să se ferească de trucuri, fiindcă ne vedeau spectatorii de pe toată emisfera. Am încercat să nu-mi pierd cumpătul la maşina de scris, dar treptat am uitat de toate în afară de nuvela mea. Am scris şi rescris, cu pauze rare, ştiind că lupt împotriva unor concurenţi antrenaţi. Cînd simţeam că mă descurajez îmi aminteam de vocea batjocoritoare a lui Phaedon Karath. Am reuşit să ajung în finale. Ţin minte că-i invidiam pe scriitorii de proză scurtă, care 4 luni au stat pe tuşă, şi i-am compătimit pe romancieri care suferiseră un an de zile. Mă gîndeam la vremurile în care cuvintele curgeau uşor spre mine, dar erau şi momente cînd îmi venea să o las baltă. Aşteptarea deciziei a fost o agonie şi m-aş fi mirat să pot face faţă încă unui concurs. Am fost a şasea. Încîntată, m-am îmbătat şi plină de curaj am trimis nuvela mea, cotată a şasea, lui Phaeron Karath. Cîteva zile mai tîrziu avea să-mi răspundă prin telex: *"Tot rahaturi, dar îmbunătăţite. Stop. Vino în Italia. Stop. Să văd dacă te descurci şi în altă ţară. Stop."* La vila în care lucrasem la fraze, luni întregi înainte, mi s-a permis să continui cu paragrafele. Karath insista pe scriere extensivă, deşi să tot refaci însemna moarte sigură în concurs, la fel ca o schiţă la prima mînă, neretuşată. Rareori se plîngea cuiva. Am lucrat mult împreună, înfuriindu-ne fiecare pe lucrarea celuilalt. Reina Takake, o femeie micuţă cu pielea aurie, care devenise cea mai bună prietenă a mea, obişnuia să iasă din cameră plîngînd. De ce ţipa mai tare, de aceea lui Karath îi căşuna pe ea. Am petrecut ore întregi împreună imaginînd torturi pentru el pigmentîndu-le cu detalii foarte colorate. Pînă la urmă Reina îşi împachetă lucrurile şi plecă fără să-şi la rămas bun de la nimeni. Karath ne anunţă plecarea ei în timp ce exersam, urmărindu-ne cu ochii lui cenuşii, spunînd că Reina n-ar fi reuşit, că n-avea pic de talent şi că era inutil să mai piardă timpul cu cineva care nu suporta critica. L-am urît pentru asta. M-am ridicat şi i-am strigat că e un tiran nenorocit şi un sadic. I-am spus că nu înţelege sufletele delicate. Şi i-am mai spus şi altele. Aşteptă să termin. După aceea îşi roti privirea prin cameră şi spuse:

- Restul pot să continue, Dorenmatté, ieşi puţin afară. Tremurînd l-am urmat. Mă conduse în hol şi se opri în faţa camerei mele. Se întoarse şi mă înşfăcă de braţe, împingîndu-mă înăuntru. M-am împiedicat şi era să cad.

- Să stai aici, spuse. Nu ieşi afară pînă nu îndeplineşti o misiune specială.

- Ce misiune? am întrebat încurcată.

- Nuvela pe care o s-o scrii sau rescrii, dacă va fi nevoie. Vei scrie despre Takake şi despre mine, dacă-ţi place. Fă cum vrei, dar să scrii despre Takake. Treci la treabă. Închise uşa încet. L-am auzit încuind. Am strigat şi l-am înjurat pînă cînd am răguşit. Karath n-a răspuns. Vreo 2-3 ore le-am petrecut smiorcăind şi cîteva zile am tot plănuit o evadare. Mi se aducea de mîncare, cîteodată şi vin; gemuleţul de la uşă se deschidea şi amabilul servo îmi împingea mîncarea în cameră. La început am refuzat-o, dar după cîteva zile devenisem prea flămîndă ca să mai rezist. Curînd mi-am dat seama că n-o să ies din camera mea fără ferestre decît dacă scriu nuvela. Am făcut o baie şi, bosumflată, m-am pus pe lucru. La început am bătut cîmpii notînd orice gînd îmi venea în minte şi am introdus cîteva din fragmentele pe care Reina şi cu mine le scrisesem despre tortura lui Karath. Dar nu după mult timp o intrigă clară începu să se contureze. Mi-am definit acţiunea şi am luat-o de la capăt. Am lucrat cel puţin o lună, poate mai mult, pînă cînd am avut ce să-i arăt lui Karath. Destul de ciudat, n-am putut să mă înfurii nici pe el, nici pe plecarea Reinei. Înţelesesem ce s-a întîmplat şi ce am simţit eu din toate acestea, dar toate astea nu erau decît materialul căruia aveam să-i dau viaţă (o formă) şi să-l structurez. Versiunea finală i-am dat-o servo-ului şi am aşteptat. În sfîrşit mi s-a deschis uşa. M-am şi dus jos în camera de studiu a lui Karath. Stătea în spatele biroului citindu-mi atent nuvela. Mi-am dres vocea. Privirea lui rece mă învăluia în timp ce vorbea:

- Nu e rea, Dorenmatté. Nu e tocmai competitivă, dar sînt ceva speranţe pentru tine. Cum eu mă arătam ameţită de această laudă înaltă, îmi aruncă manuscrisul.

- Acum treci la treabă şi finalizeaz-o. Un an mai tîrziu aveam să iau medalia de aur la jocurile Pan-Americane. Dar eu doream aurul, olimpic, cel mai important pentru un campion. O să am publicitate, poate chiar voi participa la alte competiţii, dacă o să-mi permită sănătatea. Dar concursurile sînt pentru tineri. Eventual m-aş fi făcut antrenoare sau aş fi semnat contracte cu industria de agrement; medaliaţii cu aur puteau avea multe de cîştigat de pe urma viselor pe care le imaginau. Romancierii probabil că fac seriale săptămînale şi scriitorii de proză scurtă sînt mai buni în domeniul reclamei, dar nu poţi întrece un nuvelist la o seară distractivă. De cînd practic nimeni nu mai citeşte, în afară de critici, bineînţeles, mulţi scriitori fac comentarii asupra lucrărilor celorlalţi şi sînt arbitri în concursuri; nu prea ai altceva de făcut în calitate de campion, după ce nu mai ai vîrsta la care să poţi concura. Olimpicelel Karath ne-a pregătit fără milă pentru asta. Ne-a asigurat distracţii numeroase: roboţi şi perforatori pneumatici, crize emoţionale, trucuri murdare menite să ne dezorienteze, fundături împuţite. Cu doi ani înaintea jocurilor care, ca vechile Olimpiade, se ţineau o dată la 4 ani, a trebuit să particip la preliminarii. Am trecut relativ uşor de ele. Cu o noapte înainte plecasem la Roma. Karath şi ceilalţi discutau o povestire de-a mea şi au făcut-o ferfeniţă. Îmi amintesc ura pe care am văzut-o pe chipurile colegilor mei de antrenament. De data asta nu se calificase nimeni, deşi toţi cîştigaseră faze locale sau regionale. Fără îndoială că m-au bîrfit cu răutate cînd am plecat şi au arătat unul altuia cît de slabă este lucrarea mea. Am ajuns la Roma cu o zi înaintea ceremoniei de deschidere. Partea rezervată scriitorilor din satul olimpic arăta ca un platou de filmare. Casele mici din piatră erau înconjurate din trei părţi de grădini cu flori şi zone împădurite. Ceva mai încolo de noi

Roma ni se aşternea la picioare: domul catedralei Sf. Petru, împletitura de străzi aglomerate, explozia de arheologie. Voiam să le văd pe toate, dar trebuia să mă concentrez asupra concursului. L-am căutat pe Jules Pepperman, care-şi luase o casă alături de a mea. Ne cunoscusem la jocurile Pan-Americane. Jules se ţinea numai de zvonistică şi era oricînd disponibil să transmită ştiri. Era un tip înalt şi zvelt cu o fire deschisă şi prietenoasă şi cu obiceiul de a încerca să scrie lucrări foarte ambiţioase în timpul concursurilor, ceea ce mie întotdeauna mi s-a părut ca o idilă cu final dezastruos. Înainte pierdea mult din cauza asta, dar a reuşit să cîştige aurul la Jocurile Anglo-Americane şi argintul la zonalul Pensylvan. Nu-mi puteam permite să-l ignor. Casa lui mirosea a frunze de ceai şi a plante medicinale. Jules sosise cu toate medicamentele admise de arbitri. Mă întrebam cum poate suporta competiţia, cu migrenele şi durerile lui de stomac. Deşi se plîngea în stînga şi în dreapta de sănătatea lui, îndura. Am stat la bucătărie în timp ce-şi turna ceaiul.

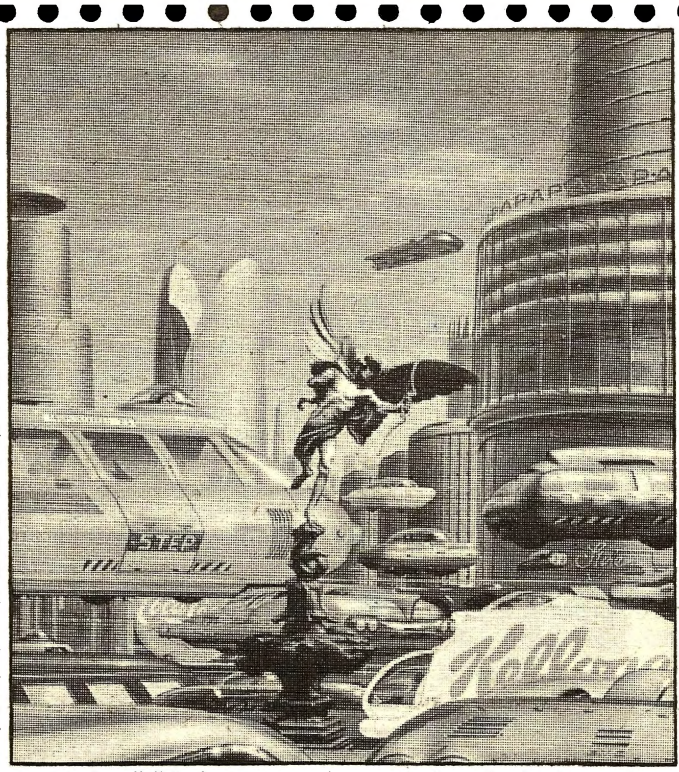

- Auzi, Alena? Tare-aş pleca acasă, m-am săturat să lucrez tot timpul, preliminariile astea aproape că m-au dat gata. Mai e şi migrena asta de care nu pot să scap, iar arbitrii nu-mi dau voie să iau singurul medicament care-mi ajută. Şi cînd am auzit că... vrei miere?

- Bineînţeles. Îmi puse o linguriţă în ceai.

- Ce spuneai că ai auzit?

- Ansoni. E atît de deştept şi eu sînt atît de prost. Nu mai pot suporta.

- Ce-i cu Ansoni?

- Participă şi el. E aici. N-ai auzit? Pe ce lume trăieşti? Participă. La nuvelă.

- Pe naiba!, am spus. Şi ce-i cu asta? Cred că are aproape 60 de ani. N-a fost respins?

- Nu. Chiar nu eşti la curent cu nimic?El n-a fost niciodată profesionist şi nici antrenor. Am încercat să diger găluşca asta insipidă. Habar n-aveam că Michael Ansoni mai era printre cei vii. Luase o medalie de aur la un concurs de proză scurtă cu mult timp în urmă, şi a continuat să cîştige aurul opt ani mai tîrziu la nuvelă, fiind singurul scriitor care a avut succes schimbînd categoriile. Nici nu-mi mai aminteam celelalte premii pe care le-a luat.

- Nu pot să-l întrec, se văita Jules. Trebuia să mă fac programator. Am muncit atîta ca să ajung aici, şi acum, poftim! A trebuit să-l calmez pe Jules. Mie nu-mi plăcea cum scria, avea un stil prea dens pentru gustul meu, dar îmi plăcea de el.

- Ascultă, i-am zis, Ansoni e bătrîn. La vîrsta lui n-o să reziste. Poate moare şi va fi descalificat.

- Nu spune asta!

- Dar nu mi-ar părea rău. Sau, poate că da. Cine mai este foarte bun?

- Nionus Gorff. Gorff umbla tot timpul mascat; nimeni nu-i văzuse vreodată faţa. Era aproape un fel de religie pentru el.

- Nooo..., i-am răspuns. Gorff nu suferă publicitatea exagerată, ar fi de compătimit într-o cursă mare ca asta.

- Ar mai fi Jan Wolowski. Dar nu cred că-l poate întrece pe Ansoni.

- Wolowski e prea greoi. Ar putea foarte bine să se ocupe de propagandă.

- Mai e Arnold Dankmeyer. Şi mie îmi era teamă de Dankmeyer. Se cunoştea cu arbitrii, deşi asta nu putea însemna prea mult. APOLLO, computerul olimpic, alesese pe cîştigători, dar avizul arbitrilor era luat în considerare la decizia finală. Nimeni nu putea fi sigur de greutatea pe care o avea. Iar Dankmeyer era emoţionant de superficial. Adeseori era atent la admiratoarele lui care îl urmau peste tot şi locuiau chiar în aceeaşi casă cu el pe parcursul competiţiilor. Putea să pice.

- Oricum, am spus, nu trebuie să te îngrijorezi de asta acum. Eram puţin rănită în orgoliu că Jules nu se temea de mine.

- Ştiu, dar arbitrii nu mă plac, niciodată nu m-au plăcut.

- Ei, asta-i, nici pe mine nu mă agrează. Ascultînd de sfatul lui Karath îmi construisem o imagine pentru public care să poată impresiona şi arbitrii. Principalul meu capital consta în inoportunitate şi îndoială de sine. Aş fi preferat să am o fire mai colorată, ca a lui Karath, dar n-aş mai fi fost eu însămi. Cu felul meu monoton n-aş fi luat multe puncte, dar exista întotdeauna şansa ca arbitrii să acţioneze în defavoarea histrionicilor şi să acorde puncte unui scriitor mai timid.

- Cel puţin nu te urăsc, mormăi Jules. Am nevoie de o vacanţă. Şi cred că o să mi-o iau.

- Dacă eşti un campion, atunci comportă-te ca un campion, am rostit eu semeaţă. M-am ridicat şi am plecat să mă odihnesc un pic pînă la ceremonia de deschidere. Arătam magnific în stadion, ţinîndu-ne stilourile-pană, îmbrăcaţi în salopete azurii cu drapelul patriei pe piept. Singurii care arătau ceva mai bine erau astrofizicienii, care purtau costume negre de mătase cu constelaţii din strasuri aplicate. Erau acolo pentru ceremonia de deschidere; concursul lor se ţinea pe Lună. În orice caz jocurile ştiinţifice nu aveau parte de prea mulţi spectatori. Abia se găsea cîte unul care să ştie îndeajuns încît să-i urmeze. Iar matematicienii - îmbrăcaţi în robe negre, ţinînd tăbliţe şi cretă în mîini - erau ignoraţi chiar dacă erau medaliaţi cu aur. Ştiinţele sociale, atrăgeau spectatorii probabil pentru că fiecare putea într-un fel să fie participant. Nici noi, scriitorii, n-o duceam rău. Nimeni nu citea ce scriam, dar multă lume se bucura de apariţia noastră în public. Uneori se înregistra cîte o sinucidere, dar era mai mult ca sigur că, pînă la sfîrşitul Jocurilor, va fi ridicat în slăvi cel puţin un scriitor. Am făcut turul stadionului, s-a aprins făclia, şi i-am zîmbit lui Jules. Cel puţin eram concurenţi. Şi nimeni nu ne putea lua acest drept. Cursa începu. Am lucrat metodic, asta însemnînd că făceam totul în stilul meu. Pe parcursul primelor două săptămîni n-am scris nimic. Am vizitat Roma. Mi se formase o umbră de subiect în mintea mea, dar nu eram pregătită să-l pun pe hîrtie. Jules muncea ca un sclav. Nu se lăsa pînă nu termina un volum, apoi îşi lua o săptămînă liber, timp în care se simţea vinovat că nu a scris nimic. Rescrisese mult.

- Altfel, îmi explicase, nu m-ar înţelege nimeni. În a doua lună l-am întîlnit pe Jan Wolowski la o plimbare. Avea un stil prea profund pentru gustul meu. Era tot timpul serios, chiar la petreceri, şi era întotdeauna tolerant cu slăbiciunile celorlalţi scriitori. Un dogmatic şi un snob. Dar competitiv. L-am salutat şi ne-am continuat plimbarea.

- Ce mai faceţi? l-am întrebat, fără să vreau neapărat să aflu.

- Încă îmi fac însemnări şi caut un subiect.

- Mie nu-mi place să fac însemnări, scriu aşa cum îmi vine. Oricum n-am şanse. Chestia asta făcea parte din programul meu de subestimare, dar pînă la un punct credeam şi eu în el. Aş fi pierdut dacă aş fi crezut că sînt într-adevăr bună, că pot fi sigură de ceva.

- Am scris un paragraf bun azi dimineaţă, spuse el. Am caietul cu mine. Vrei să-ţi citesc?

- Nu. Lui Woloski îi plăcea să le citească altor concurenţi. Îi plictisea, exaspera sau demoraliza. Şi mie mi l-a citit, împotriva voinţei mele. Din nefericire era bun. Am trecut pe lîngă casa

lui Dankmeyer. Era la un picnic cu admiratoarele, servind fettucini şi mult vin. Dankmeyer nu putea să scrie o nuvelă într-o săptămînă, aşa că îşi putea permite să-şi piardă timpul făcîndu-şi reclamă.

- O cunoşti pe Lee Huong? mă întrebă Wolowski în timp ce-l salutam pe Dankmeyer dispreţuindu-i aerele de curtean.

- Nu.

- Ar trebui s-o faci. Poate că e cea mai bună scriitoare de aici.

- N-am mai auzit de ea. Ce-a cîştigat?

- Nimic în afară de bronzul de la Jocurile Chino-Sovietice, mai demult. Are aproape 40 de ani.

- Păi, asta înseamnă că nu e aşa de mare. La vîrsta asta ar trebui să se retragă. Treceam pe lîngă casa lui Ansoni. Toate uşile şi ferestrele erau închise. Auzisem că dormea ziua şi lucra noaptea.

- Vreau să spun că e cea mai bună scriitoare, continuă Wolowski. Dacă lumea ar mai citi - pe ea ar citi-o. Am citit tot ce-a scris ea mai bun şi nu ceea ce scrie pe la concursuri. Ne-am oprit la o cafenea şi ne-am aşezat la o masă afară. I-am făcut semn unui chelner să ne aducă o bere. Tipul încerca să mă dezorienteze. Cunoşteam trucurile astea.

- Mai bună decît Ansoni? am întrebat.

- Mai bună decît el.

- Pe naiba, nu cred. M-am uitat în jur şi am văzut cîţiva suporteri. Au zîmbit şi mi-au făcut din mînă. Un băiat mi-a strigat:

- O să cîştigi, Dorenmattél

E reconfortant să ai admiratori. Am stat de vorbă cu Lee Huong doar o dată, cu două luni înainte de a se termina concursul, la petrecerea dată de laureaţii probei de proză scurtă. Petrecerea s-a ţinut într-o vilă veche. Sufrageria era plină cu mese lungi ornate cu platouri de caviar, diferite fructe, purcei de lapte, fripturi şi castronaşe cu sos. M-am aşezat pe o canapea şi am început să mănînc. În faţa mea Jules flirta cu medaliata de argint la proză scurtă, o roşcată durdulie. Benjamin MacStiofain stătea lîngă mine şi savura o pară.

- Olimpiada asta e dezgustătoare, mîrîi el. Ce folos? Venim aici, ne chinuim, ne frîngem inimile, apoi cineva cîştigă şi lumea ne uită. Urăsc toate astea. Acum concurez pentru ultima oară. MacStiofain întotdeauna concura pentru ultima oară.

- Am auzit că Dankmeyer a şi terminat nuvela. Mustaţa lui MacStiofain se zbîrli.

- Ce ţi-a venit să-mi spui asta? Se ridică şi plecă morocănos. După aceea am văzut-o pe Lee Huong. Umbla uşor şi era îmbrăcată în ceva care aducea cu o pijama albă. Pe faţa ei mică, de un arămiu luminos, se citea stăpînirea de sine. Ochii ei migdalaţi priveau cu bunăvoinţă încăperea. Era ceva straniu. Un scriitor care participă aşa de tîrziu la un concurs este deprimat, anxios, fatalist sau isteric, dar nu calm. Probabil că era o tactică. Înclină scurt din cap spre mine, apoi se aşeză pe sofa. I-am răspuns la salut.

- Eşti la prima ta Olimpiadă? mă întrebă. I-am răspuns că da

- E puţin. Ai perfectă dreptate, i-am replicat. Nu înseamnă nimic dacă pierzi. Voiam să fiu crudă. Dar Lee Huong zîmbi doar, în timp ce se ridică şi îşi continuă plimbarea. Poate că ea ştia ceva ce eu nu ştiam. Mi-am amintit de ceea ce spunea Wolowski. Ei, şi dacă avea dreptate în privinţa ei? Dacă era cea mai bună însemna ca scriitorii mici s-o fi distrus cu regularitate. Şi dacă asta era adevărat, putea însemna că scriitoraşii îi pot depăşi cu mult pe unii în orice concurs. MacStiofain, mi-am amintit fără plăcere, credea că APOLLO alegea cîştigătorii la întîmplare, deşi arbitrii te puteau propulsa pe altă poziţie. Comitetul Olimpic a negat asta, dar ştiam toţi că sora lui MacStiofain luase aurul la cibernetică. Poate că i-a spus ceva şi lui. În vreme ce mă tot gîndeam, mi-am pierdut pofta de mîncare, aşa că m-am ridicat şi am făcut o ieşire spectaculoasă, fluturînd din mînă către Jules şi spunîndu-i că mă duc înapoi la lucru. Manevra asta intenţionată aproape întotdeauna reuşea să-i facă pe scriitorii care mai zăboveau să se simtă vinovaţi. Admiram din toată inima clasica figură a lui Karath de a-şi aduce maşina de scris la petreceri şi de-a lucra în mijlocul celorlalţi, dar eu nu puteam fi la fel de convingătoare. În drumul spre casă am văzut-o pe Effie Mae Hublinger şezînd pe o dală de piatră alături de cîţiva admiratori. Jocul ei era să aibă mulţi prieteni "nici o problemă cu mine, doar socializez, dar în inima mea nu-s decît o tipă de gaşcă". Cine crede asta despre un scriitor merită să fie păcălit sau, mai rău, descris într-o povestire ca personaj. Ultima lună a fost foarte comprimată. Cine credea că-şi poate permite să piardă timpul însemna că face glume proaste. Wolowski care era recunoscut ca erudit, vorbea oricui se nimerea despre ignoranţă noastră şi lipsa de abilitate reală. Asta i-a deranjat pe cîţiva scriitori, dar pe Jules l-a încurajat, din cine ştie ce motiv ascuns. MacStiofain n-a rezistat pînă la sfîrşit. Într-un spectacol lipsit de sportivitate s-a bătut cu un romancier. A doua zi după scandal, a fost descalificat pentru dopaj cu substanţe interzise. Au trebuit să-l scoată afară. Roboţii l-au pus în cămaşă de forţă în timp ce el zbiera că drogurile i-au fost puse de cineva, deşi ştia că nu e adevărat. În orice caz, toţi ne mai calmasem puţin, din moment ce un concurent de marcă era scos din cursă. Lee Huong îşi menţinea echilibrul. Asta o făcea pe Effie Mae Hublinger să înnebunească. Cu cîţiva dintre prietenii ei şi-a aşezat tabăra în faţa casei lui Huong şi trei zile au făcut gălăgie. Tactica asta puerilă n-a însemnat decît pierdere de timp pentru Hublinger. Cineva l-a vizitat pe Jules şi a reuşit să-i subtilizeze medicamentele fără să fie semnalat de monitoare. Chiar şi Jules, furios cum era, s-a văzut nevoit să admire o asemenea îndemînare şi îndrăzneală. Dar Dankmeyer a fost acela care a inventat o nouă trăznaie tipică pentru el. Cu două săptămîni înainte de a se termina concursul, a predat nuvela. Jules, isterizat, îmi aduse această veste. Avea probleme cu finalul. Se învîrtea prin camera mea de lucru, vorbea singur din ce în ce mai îngrijorat, îşi revenea, apoi pleca la el acasă. Pînă şi Ansoni era dereglat de trucul ăsta. Toţi aşteptam ultima linie dreaptă pentru revizuiri şi finisări. Lui Dankmeyer i se dusese vestea. Îşi termină turul de forţă cu un colaps nervos, care-i putea fi de folos la arbitraj. Ultima zi înainte de finiş, Riegel Jehan plecă fără să-şi termine nuvela şi a fost descalificat. Bietul Riegel, am gîndit eu, bucuroasă că plecase. Niciodată nu reuşise să termine ceva la marile concursuri. Sosise şi ultima zi. Am predat manuscrisele evitînd cu grijă să ne întîlnim unii cu alţii, în timp ce aşteptam verdictul arbitrilor. Eu am plecat în Roma să beau ceva. Am venit înapoi cu un cucui în cap, fără bani şi mahmură. Credeam că se poate profita din orice. Ceremonia de încheiere s-a ţinut doi ani după cea de începere a Jocurilor. Durase aşa mult ca să se termine toate concursurile. Economiştii în lamé auriu s-au aranjat în jurul arenei smulgînd cîteva aplauze. Antropologii erau mai în faţă, şerpuind înainte şi înapoi, dansînd elegant în doi timpi, îmbrăcaţi în robe şi pene. Purtam medalia de bronz, mîndră că i-am învins pe alţii, stilourile pană le ţineam în sus. La urma urmei nu era o ruşine să fii învins de Ansoni, deşi nu-mi convenea că Dankmeyer luase argintul. Îşi revenise frumos din căderea nervoasă şi acum îmi trimitea ocheade prieteneşti cu sensibilele lui priviri cafenii. Dar nu-l luam în seamă. După asta m-am întors la vila lui Karath. M-a felicitat, dar a trecut foarte curînd la subiect. Mai aveam doar cîteva luni de antrenament pentru următoarele preliminarii olimpice. Apoi dezastrul. Nu-mi găsem cuvintele. La început am crezut că e ceva trecător. Dar fenomenul se accentua. Am acoperit maşina de scris, am ascuns-o sub birou, de unde mă dojenea pe tăcute. Ceilalţi colegi şuşoteau despre mine. A trebuit să privesc adevărul în faţă: sufeream de blocaj. Era posibil să nu mai pot scrie niciodată. Nimeni nu mai discutase pînă acum despre blocaje, considerînd că nu e delicat, dar ştiam că se mai întîmplaseră şi altora. Karath era blînd şi înţelegător, deşi ştia că s-ar putea să plec de la el; era îngrijorat să nu fie ceva contagios. Era prea fin ca să-mi ceară să plec. Am plecat de bună voie, într-o dimineaţă noroioasă şi rece, nedorind să-i mai văd pe colegi şi am luat o cursă spre Noua Zeelandă.

Blocată şi nenorocită m-am autoizolat. Nu primeam decît cîteva bileţele cărora nu le răspundeam. Nimic nu e mai rău decît mila celorlalţi scriitori. Dar pînă şi în starea aceea am ţinut să văd următoarea Olimpiadă la televizor. Reina Takake a luat aurul; aflasem că s-a întors la Karath după plecare mea. Am privit-o primind medalia şi am urît-o, am urît-o pe prietena mea cea mai bună aşa cum nu mai urîsem pe nimeni pînă atunci. Asta a fost. Numai ură şi invidie. Ceva s-a urnit în creierul meu şi m-am apucat din nou de scris. Ca să fiu sinceră, nici nu sînt bună de altceva. E tot ce mi-a mai rămas. Speranţa că voi mai concura o dată.

Traducerea:
Oana Durlcan

Florin Mircea TUDOR

Precursorii lui Dracula

Vampirul „literar" există de mult timp, dar termenul este utilizat pentru prima dată în literatura engleză prin1730. Însă mai trece aproape un secol pînă ce vampirul va ajunge un personaj în mare vogă, mai ales prin intermediul romanului de inspirație gotică și a literaturii romantice. De fapt primii care au valorificat literar potențialul vampirului au fost poeții germani în opere precum *Vampirul* lui Ossenfelder, *Lenore* a lui Burger (1773) sau *Logodnica din Corint* a lui Goethe (1797). Poemul lui Burger îi era evident cunoscut lui Bram Stoker care va include în capitolul 1 cunoscutul vers „Denn die Todten reiten schell"/ „Căci morții iute aleargă". S.T. Coleridge în *Povestea bătrînului marinar* (1797) se apropie de esența vampirismului prin următoarele versuri: „Buze - cîrmîz, păr mătăsos, / Privirile - de lup/ Și pielea albă, de lepros;/ Era coșmarul Viața-n-Moarte/ Ce-ngheață sîngele în trup" (trad. Leon Levițchi, *Balade engleze*, Univers, București, 1970, p.207). Specialiștii îi acordă însă credit pentru prima portretizare a vampirului în poezia engleză lui Robert Southey prin *Thalaba The Destroyer* (1797) și *The Old of Berkeley* (1798), ultima tratînd pe larg vrăjitoarele, spectrele și lamiile. Unii romantici utilizează vampirul ca un instrument de dominație, alții folosesc motivul lamiei/ vampiriței pentru a sugera puterea de seducție a femeii, așa cum procedează Walter Scott în *Rokeby* (1813). Vampirul-femeie este prezentat și de Coleridge în *Christabel* (1797) în timp ce versiunea masculină este atinsă de Shelley în *The Cenci* (1819). Poate că totuși cele mai cunoscute creații poetice pe această temă sînt cele ale lui John Keats: *The Eve of Saint Agnes* (1819), *Lamia* (1820), dar mai ales *La Belle Dame Sans Merçi* (1819) ale cărei „lihnite buze, larg căscate, / Cobeau despre năpaste crunte" (trad. Aurel Covaci, *Versuri*, Ed. Tineretului, București, 1969, p. 44). Byron cunoștea și el folclorul referitor la creaturile nopții, lucru evident din *Chiaurul* său (1813): „Sfișiat îți va fi trupul în mormînt;/ Ca un vampir, trimis sol pe pămînt/ Locul natal vei bîntui, strigoi,/ Vei suge sînge semenilor tăi" (trad. Stefan Avădanei, *Opere*, vol. 2, Univers, București, 1986, p. 160). Poeții romantici nu mai erau interesați în morții-vii ca atare, pentru ei vampirii fiind pur și simplu un mijloc de expresie artistică. Astfel vampirul nu mai este personaj menit a te „înspăimînta, ci a te delecta" (Clive Leatherdale, op. cit., pg. 49). Treptat accentul se deplasează de la tema sîngelui la cea a dragostei, vizitele nocturne căpătînd o puternică nuanță erotică precum în creația lui Edgar Poe în care femeile iubite (Berenice, Ligeia, Madeleine Usher) - de cele mai multe ori moarte dar de fapt „în viață" - își „sufocă" partenerii.

În proză literatura cu vampiri poate fi considerată o urmașă a povestirilor gotice ale secolelor XVIII-XIX, în care eroina tradițională - tînără, frumoasă și de familie bună - este urmărită prin locuri lugubre precum castele părăsite, hrube și cavouri, de un scelerat oacheș și chipeș. Apare aici - poate pentru prima dată - o îmbinare a dorinței erotice cu sentimentul fricii. Astfel își face intrarea - într-o epocă esențialmente puritană - tema incestului și a violenței, chiar a perversiunilor sexuale atît de întrebuințate de scriitorii moderni.

Vampirul modern intră practic în literatură prin persoana lordului Ruthven din nuvela *The Vampyre* de John William Polidori, publicată în *New Monthly Magazine* în aprilie 1819. Ruthven este un aristocrat plictisit de viață, viclean, rece, dar cu mare succes la femei pe care le corupe cu bună știință; e un erou clasic byronian ce evoluează într-o ambianță

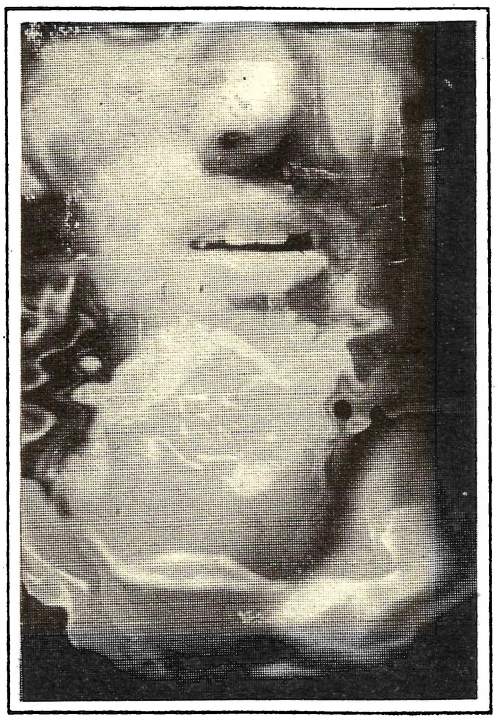

supranaturală care-i stimulează calitățile erotice. Amănunte despre Polidori pot fi găsite în articolul *John Polidori: Un concurs pentru eternitate*, publicat în JSF nr. 119.

Vampirul ca personaj literar a evoluat prin Sir Francis Varney, eroul unui tom de vreo opt sute de pagini, *Varney The Vampire or The Feast of Blood*, publicat în 1847 de James Malcolm Rymer sau - după unii specialiști, e drept mai puțini - de Thomas Preskett Prest. Aventurile lui Varney, petrecute prin 1730, îl prefigurează pe acesta ca adevăratul precursor al lui Dracula (rădăcinile central-europene ale monstrului, inițierea sexuală a fecioarelor, metodele de distrugere a vampirului, personajele ce coboară pe pereții unui castel). Cînd se părea că nimic nou nu mai era de spus în ceea ce privea vampirul literar, irlandezul Joseph Sheridan Le Fanu publică în revista londoneză *The Dark Blue* în 1871 nuvela *Carmilla*, nuvelă care a avut probabil ca punct de plecare istoria reală a contesei Elisabeth Bathory. Această povestire cuprinde elementele tradiționale ale genului (castel vechi și în ruină, cripta în care „trăiește" vampirul cu corpul său bine păstrat, neatins de scurgerea anilor, actul final de justiție cu folosirea pironului de fier, decapitarea și arderea corpului pînă la completa lui transformare în cenușă) dar le îmbină cu o temă modernă - dragostea lesbiană dintre blonda și inocenta Laura, și terifianta Carmilla (să ne gîndim și la perechea Christabel-Geraldine din poemul lui Coleridge).

Cam aceleași elemente, dar și unele suplimentare (lună, furtună cu fulgere, ploaie, ninsoare, vînt puternic, lupi - acoliți și reprezentanți ai diavolului) se întîlnesc și în *The Sad Story of a Vampire* (Stanislau Count Stenbock, 1894), *Good Lady Ducayne* (Mary E. Braddon, 1896), *For The Blood Is The Life* (F. Marion Crawford 1911), *The Room In The Tower* (Edward F. Benson, 1912, *Camera din turn*, JSF/ 60) sau *Dracula's Guest* (1914, *Oaspetele lui Dracula*, în *Dracula*, Univers, București, 1990). E adevărat că nuvela lui Bram Stoker se referă la un om-lup, dar tradiția relevă faptul că aceste creaturi sînt inseparabil legate de vampiri, fiind o altă înfățișare a acestora. În literatura populară există credința că unii strigoi - acel mort pedepsit să rătăcească noaptea prin lume, un fel de etemnu babilonian (o fantomă în sens de spectru al mortului) - se pot preface în lupi dîndu-se de trei ori peste cap. Se știe că în mitologia română (a se vedea R. Vulcănescu, *Mitologie română*, București, 1985, p. 301), strigoiul - duh necurat - este de două feluri: strigoi viu (om-strigoi) și strigoi mort (mort-strigoi), deosebirea constînd în proveniența, structura malignă și capacitatea lor de a face rău semenilor. Omul-strigoi duce o existență nocturnă, el putîndu-se transforma după moarte într-un demon malefic, un mort-strigoi ce-și păstrează neschimbată înfățișarea umană și-n mormîntul din care iese pentru a-i bîntui pe cei vii. Adesea strigoiul este asociat cu stafia, deosebirea constînd în faptul că primul e considerat un agresor al vieții (ca în Dracula - deci un fel de vampir), cel de-al doilea unul al conștiinței. Revenind la nuvela lui Stoker - de fapt un capitol ce nu a mai fost inclus în ediția princeps a romanului, manuscrisul fiind găsit de soția scriitorului printre hîrtiile acestuia și publicat postum în culegerea *Dracula's Guest And Other Weird Stories*, 1914 - trebuie să menționăm că ea are multe asemănări cu Carmilla, cea mai importantă fiind localizarea - Styria - acolo unde se află castelul, acum părăsit și mormîntul contesei Dolingen de Gratz (tot contesă ca și Mircalla Karnstein!). În ambele povestiri apar sate pustii, abandonate de locuitori din cauza terorii instaurate de expedițiile nocturne ale celor două femei vampir ale căror portrete sînt oarecum asemănătoare, deși Le Fanu intră în mai multe amănunte: „Trăsăturile erau pline de viață; ochii îi erau deschiși, iar din coșciug nu emana nici un fel de miros de cadavru; respirația îi era slabă, dar regulată, iar inima bătea normal. Membrele erau perfect flexibile, carnea era elastică". Stoker e mai laconic vorbind doar de o „femeie foarte frumoasă cu obraji rotunzi, cu buze rumene". Ca și Stoker, Le Fanu relevă o legătură clară dintre tema vampirului și erotism, vampirul fiind atras pînă la fascinație de anumite persoane de sex opus cu o impetuozitate asemănătoare pasiunii în dragoste; el nu va renunța pînă ce nu-și va fi satisfăcut pasiunea, scurgînd și ultima picătură de viață din corpul victimei. Interesantă este prezența în povestirea lui Stoker a lupului, fiara care-l protejează pe Harker de frig, mesagerul personal al lui Dracula, trimis de acesta pentru a-l feri pe englez de întîlnirea, probabil fatală - cu femeia-vampir anihilată, la rîndul ei, printr-un trăsnet - alt „mesager" diavolesc - ce lovește cu precizie țepușa de fier plasată simbolic pe mausoleu. Singura explicație logică pentru „mărinimia" lupului ar putea fi oferită de episodul din roman în care Contele de Bistrița îl „salvează" pe Jonathan din îmbrățișările celor trei femei-vampir, desigur nu din considerente umanitare, ci pentru că și-l rezervase pentru propriul său festin: „Cum ați pus ochii pe el, cînd v-am interzis? Înapoi cu toatele. Omul acesta e în puterea mea". (ed. cit., pg. 80)

Vampirul există în „zona interzisă a subconștientului uman" devenind „antidotul și răspunsul" (Rosemary Ellen Guiley, *Vampirii printre noi*, Venus, București, 1993, p. 130) nostru la sentimentele de singurătate, izolare, alienare, dar și la teama de moarte, la fanteziile sexuale sau romantice.

Fie că se numește Carmilla, Contele de Saint-Germaine, Don Sebastian de Villanueva sau Dracula, vampirul este un personaj damnat care „extrage" fluidul vital de la ființele vii pentru a-și prelungi la infinit existența lor nenaturală.

Michael HAULICA

Mireasma tîrzie a morții

La capătul privirii, din pămîntul carbonizat, ostil, se ridica oraşul. Era ca o mînă a pămîntului, cu degetele răschirate, zvîcnind către cerul cenuşiu metalizat de deasupra. Un val de pămînt îl înconjura ca o brăţară, ascunzîndu-i privirilor celor ce veneau din pustiu.

1. MESAGERUL

În automobilul care se apropia, Thor Venghis îşi rememora mesajul cu care fusese trimis. Trăgînd cu coada ochiului spre radiometru află că nivelul radiaţiilor era normal, chiar puţin sub ultimele valori oficiale de care avea cunoştinţă. Asta îl făcu să răsufle uşurat pentru că instalaţia de cîmp antiradiant tot nu funcţiona. Apoi îşi concentră atenţia pe ecranul din mijlocul bordului. Pentru a afla cîte ceva despre val - amplasare, dimensiuni, compoziţie - încercă să se folosească de comenzile afişate dar imaginea se dereglă. Suci puţinele butoane care nu erau înţepenite, doar-doar va reuşi să restabilească contactul vizual. Pînă la urmă renunţă şi, furios, începu să izbească cu cizmele în bordul imens, strivind butoane, taste, leduri... Ca de obicei în astfel de situaţii, şi de astă dată minunea se petrecu. Imaginea valului reveni dîndu-i posibilitatea să-şi reia studiul. Mai învîrti nişte butoane şi elimină baleiajul. Apoi, cu ajutorul comenzilor cunoscute, porni în căutarea unei intrări în oraş.

"Poate nu e pe partea asta."

Opri vehiculul, coborî şi urcă din nou, printr-o uşă laterală, în spaţiul din spatele scaunului. Începu să cotrobăie prin cutii, lăzi, lădiţe, truse, deranjîndu-le din locul lor, trîntindu-le. Coborî din nou. Se scotoci prin buzunare, prin multele buzunare şi, într-un tîrziu, scoase de undeva, de sub un fel de pulover, o cîrpă. Cîndva, se prea poate să fi fost albă. Se urcă apoi pe capotă, apucă antena şi o îndoi, aducîndu-i vîrful la nivelul lui. Legă cîrpa de antenă, îi dădu drumul şi privi o vreme cum vibraţiile ei făceau cîrpa să fîlfîie chiar în absenţa vîntului. Apoi coborî, intră în vehicul şi porni. Intenţiona să dea ocol valului, în căutarea intrării. Trebuia să fie una.

Dar nu era.

Thor Venghis se apropia de val în vehiculul lui cam ciudat, care nu semăna cu nimic dar avea cîte puţin din toate şi încă ceva pe deasupra, ştia el ce...

2. ORAŞUL

- Vine cineva! Vine cineva!

Cuvintele făcură înconjurul oraşului, măturînd străzile, strecurîndu-se printre Veşnicii care-şi făceau plimbarea obişnuită, izbindu-se de pereţii clădirilor, ajungînd pînă în cele mai ascunse cotloane. Santinela care strigase coborî în fugă trei din cele cinci etaje ale clădirii prăvălite într-o rînă, transformată în turn de pază dar, amintindu-şi consemnul care interzicea cu desăvîrşire părăsirea postului, se opri.

Prea tîrziu. Se ciocnise deja de Comandantul oraşului care, gîfîind, icnind, transpirînd, urca scările, urmat de întreaga suită, membrii Consiliului, secretare, funcţionari, gură-cască, şi chiar un individ care ţinea în braţe un miel pe jumătate jupuit. Picioarele mielului atîrnau ca şase bucăţi de sfoară putrezită, împrăştiind un miros greu şi persistent, împiedicîndu-i pe cei aproximativ două sute de cetăţeni cîţi mai erau în alai să-şi urmeze Comandantul. Se opriră la intrarea în turn.

Ce vine? Cine? De unde? Şi încotro se îndreaptă?

Ridicaseră valul în jurul oraşului pentru că dincolo nu mai era nimic. Aici era totul, adică oraşul, ei. Delimitaseră Totul de Nimic, prin acel val în care îngrămădiseră tot ce era de prisos: resturi de clădiri, deşeuri, gunoaiele zilnice.

Şi iată că de Dincolo, din Nimic, se arăta ceva gălbui.

Ceva sau cineva. Nimicul nu era gol, aşa cum crezuseră atîta timp. Aşa cum li se spusese. Nu era Nimic.

Din spaţiul ferestrei, Comandantul privea printr-un binoclu. Văzu arătarea care se apropia pieziş de val, zări chiar şi pînza cea albă care flutura deasupra a ceea ce părea o maşină. Zîmbi, ca unei amintiri de demult. Se gîndi că 90% din locuitorii oraşului nici măcar nu cunoşteau semnificaţia acelei pînze.

Oameni. Oameni! Dincolo mai trăiau oameni.

Cîteva cuvinte repezite, încălecate, unele nici măcar spuse în întregime, trimiseră pe cineva să aducă amplificatorul de voce pe care îl folosea Comandantul cînd îşi ţinea discursul de Ziua Amintirii. Pentru el, acest aparat fusese una dintre cele mai plăcute reinvenţii ale civilizaţiei oraşului. Nici măcar reinventarea televiziunii nu-l bucurase într-atît.

Pînă se întoarse cel trimis, Comandantul îşi dezbrăcă vesta, o piesă de vestimentaţie inutilă dar la care ţinea foarte mult. O purta cu obstinaţie, ca şi cînd ar fi aşteptat mereu ceva, un anume moment şi iată că acum îşi dovedea, în sfîrşit, utilitatea. Puse santinela s-o lege de o bară de fier ieşită din peretele de beton în afară, lîngă locul ferestrei. I se spunea Fierul Comandantului, de cînd o altă santinelă fusese pedepsită pentru încercarea de a o smulge.

Gestul fu observat de dincolo, sau, cel puţin, aşa părea, întrucît vehiculul se opri în faţa valului, undeva în dreptul ferestrei. Apoi porni din nou, apropiindu-se şi mai mult, opri. O portieră se deschise, însă foarte puţin, atît cît să permită unei mîini galbene să culeagă din praf ceva ce ar fi putut fi o păpuşă. După asta portiera se închise şi vehiculul se retrase în locul unde oprise iniţial.

Curioasă manevră! Nu coborî nimeni din arătarea aceea mişcătoare, dar auziră o voce pe care o întîmpinară cu strigăte de bucurie. Acestea fură preluate de mulţimea tot mai numeroasă strînsă la intrarea turnului. Apoi, pe măsură ce cuvintele i se desluşeau, mulţimea se transforma într-o mare de linişte, întristîndu-se, îngîndurîndu-se, temîndu-se.

3. MESAJUL

Privirea lui Thor Venghis fu atrasă de o clădire dărîmată aproape în întregime. Zidul înnegrit o făcea să arate ca şi cînd ar fi scăpat dintr-un incendiu. Dar ce nu era negru în lumea asta?! La ultimul etaj, ultimul rămas oarecum întreg, parcă se mişca ceva. Apoi bănuiala deveni realitate cînd văzu o persoană gesticulînd. Ridică şi el o mînă într-un început de gest. Nu exprima nimic, nu era nici de bine, nici de rău. Dincolo apărură mai multe persoane care parcă se certau între ele arătînd cînd spre el, cînd spre partea opusă, spre oraş, probabil. Cînd tot grupul dispăru - dar nu de tot, Thor Venghis îi bănuia pîndind pe după golurile din zid, ferestre oarbe şi înnegrite de fum - rămase atîrnînd în afară o cîrpă albă. Era mai mică decît cea legată de antena lui, dar parcă mai albă.

Se îndreptă în direcţia turnului şi se opri în faţa valului de pămînt, sub fereastra de unde, cu siguranţă, era privit.

După numai o singură lovitură de cizmă, precisă, artistică, imaginea reveni pe ecran.

Putea vedea foarte clar valul, care nu era în întregime de pămînt, cum păruse a fi, de departe. Vedea portiere de maşini, uşi de lemn, fragmente de mobilier, bucăţi din foste obiecte de ceramică, sticlă, un pătuţ negru, metalic, de copil, ceva ce aducea cu o bicicletă şi, undeva, la cîţiva metri de val, stingher, un obiect sau ceva care semăna a om, dar nu avea păr şi îi lipsea un ochi. Porni vehiculul şi merse cîţiva metri pînă ajunse la el. Îşi puse o mănuşă galbenă, izolatoare şi deschise portiera, însă foarte puţin, atît cît să permită mîinii să culeagă din praf obiectul. Îl puse într-un săculeţ transparent şi acţionă sistemul de etanşeizare. Apoi se retrase în locul dinainte şi opri.

Luă în mîini săculeţul transparent şi privi din nou creatura. Nu se mişca. Stătea acolo, aşa cum o pusese el, cu capul dat pe spate, cu mîinile într-o poziţie nefirească.

Ce-o fi? În minte i se învălmăşeau imagini pe care nu ştia de unde să le ia, nu reuşea nici măcar să le delimiteze unele de altele şi privirea îi lunecă spre stînga, odată cu săculeţul de plastic, oprindu-se pe ecranul ce era din nou îngheţat. Privi trist butoanele sfărîmate, inscripţiile ezoterice de sub ele, pe jumătate şterse, tocite, reveni asupra ecranului şi imaginea începu să se regleze singură, aducîndu-i iar sub ochi

valul. Întinse mîinile spre cele cîteva taste de sub ecran și colimă valul, turnul, cîrpa, fereastra, omul care se uita la el prin binoclu.

Mai privi o dată săculețul transparent. Îl neliniștea. Prea semăna a om creatura! Luă apoi săculețul, îl puse cu grijă în spate, cuplă microfonul prin stație și spuse:

- Locuitori ai cetății! Har și pace vouă din partea celui ce este, celui ce era și celui ce vine, cel dintîi născut din morți, Thornwald, stăpînul împăraților pămîntului. A lui să fie slava și puterea în vecii vecilor. Iată cuvintele lui adresate vouă.

Apăsă pe un buton și, între el și valul ce înconjura orașul, aerul luă forma acelui Thornwald, stăpînul împăraților lumii, și uriașa lui hologramă începu să vorbească:

"Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Eu țin cheile păcii și îndestulării dar și pe ale morților și locuinței morților. Pot dovedi aceasta lovind pămîntul nostru și el se va preface în piatră și tot ce mișcă deasupra lui va deveni umbră iar ce se ascunde sub pămînt va deveni cenușă. Pot, dar nu vreau. Supuneți-vă puterii mele, măreției ei. Celor ce se vor supune le voi da să mănînce din pomul vieții care crește în grădina mea. Celor ce-mi vor fi credincioși pînă la moarte le voi da cununa vieții și nicidecum nu vor fi vătămați de a doua moarte.

Dar cei ce mi se vor împotrivi vor trebui să vegheze căci voi veni ca un hoț și nu vor ști în care ceas voi veni peste ei. Și lovitura brațului meu îi va ajunge oriunde și va fi atît de cumplită încît vor fugi de groază și vor cădea în groapă și se vor ridica din groapă prinzîndu-se în laț. Își vor căuta moartea și n-o vor găsi, vor dori să moară și moartea va fugi de ei.

Supuneți-vă! Și să nu aveți alt stăpîn în afară de mine. Să nu vă faceți chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt în ceruri sau jos pe pămînt. Să nu vă plecați înaintea lor și să nu le întrebuințați în folosul vostru căci eu, stăpînul lumii și al vostru sînt un stăpîn gelos care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii pînă la al treilea și al patrulea neam al celor ce vin înaintea-mi cu supărare, dar mă îndur pînă la al miilea neam de cei ce mă iubesc și păzesc poruncile mele."

Odată cu ultimele cuvinte, imaginea lui Thornwald se risipi în aerul uscat și prăfos, ca și cînd n-ar fi fost niciodată. Dar ecoul cuvintelor lui mai făcea încă să vibreze trupurile celor din oraș.

Thor Venghis mai spuse:

- Acestea au fost cuvintele celui ce era, celui ce este și celui ce vine, Thornwald, stăpînul împăraților lumii. Vrednic este și vrednic să fie mereu de lauda și slava gurilor noastre. Să primească puterea, bogăția, înțelepciunea, tăria și cinstea.

Acestea fiind zise, Thor Venghis porni vehiculul lui ciudat și, urmat de un nor de praf, albastru parcă, se îndepărtă în direcția din care venise.

4. DE NEATINS, DE NEATINS

Mireasma tîrzie a morții se insinua pe străzile orașului. Veșnicii o spintecau cu umbrele lor, ca pe o ceață ce despărțea apele de uscat. Dar ei nu simțeau nici durere, nici bucurie, nici milă. Ei nu vedeau uscatul, nu vedeau apa. În fața lor se întindea doar Veșnicia.

Iar Veșnicia era, pentru locuitorii orașului, ca un quasar detectat de toți, dar de neatins, de neatins.

5. STARE DE ASEDIU

Comandantul își îmbrăca vesta.

Cuvintele pe care tocmai le auzise parcă nu veniseră din aer, ci de undeva din adîncuri, din abisul ferecat al ființei lui, din altă viață poate. Nu ceea ce voiau ele să spună, nu asta îl speriase, ci sentimentul că veneau dintr-o altă viață a lui și din care viață să vină dacă nu din cea de dinainte de...?

Comandantul își îmbrăca vesta îngîndurat.

Toți erau îngînduraţi.

Văzuse un om.

Mulți îl văzuseră. Îl și auziseră.

Ce să le spună tinerilor cînd îl vor întreba?

Convocă Adunarea Consiliului și ieși grăbit. Avea nevoie de timp, de puțin timp, să rămînă singur, cu gîndurile lui, cu amintirile... Credea că, după cele întîmplate, nu va mai fi nevoie niciodată să gîndească așa cum trebuia să gîndească acum. Credea, ani de zile a trăit cu această încredințare, că nu va mai fi nevoit niciodată să spună cuvintele pe care le-a mai spus cîndva...

Și totuși, uite că venise ziua cînd trebuia să le spună din nou, în fața Consiliului, în fața orașului întreg.

- Cum să vă spun...?

Și, parcă găsind cuvintele acelea care nu voiau să-i vină pe buze din tainițele unde le ascunsese, continuă hotărît:

- Vom fi atacați. Sîntem în primejdie. Dar vom lupta și vom învinge!

Chiar în aceeași zi, orașul, declarat sub stare de asediu, își începu pregătirile în vederea preîntîmpinării atacului pe care, nu se știa cînd, și tocmai asta îi îngrijora mai tare pe membrii Consiliului, avea să-l dezlănțuie acel Torvag sau cum l-o mai fi chemînd.

Erau cercetate din nou toate clădirile care mai stăteau în picioare, încercîndu-li-se rezistența. Cele mai slabe, ca și cele care cedaseră unor teste mult peste limita entuziasmului, fură evacuate, dacă mai era cazul, apoi dărîmate. Materialul astfel recuperat era folosit la înălțarea și îngroșarea valului de apărare.

Iată că ideea acestui val, neînțeleasă cum trebuia la început de toți locuitorii, își dovedea utilitatea. Vechii partizani ai acestei idei se felicitau în gînd, pe stradă, în clădiri sau pe unde se întîlneau, pentru materializarea proiectului lor fără de care cine știe ce s-ar fi putut întîmpla. "Fără intrare, fără ieșire", vechea deviză a constructorilor valului, renăscuse. Acele zile se derulau sub puterea cuvintelor: „Prin noi, pentru noi, numai noi."

În afara timpului în care dărîmau clădiri și înălțau valul, toți bărbații, începînd cu tinerii care de-abia împliniseră cincisprezece ani, erau prinși în activitățile de instruire pentru lupta corp la corp sau de deprindere cu armele, puține, de care dispunea orașul. Bătrînii, de care nimeni nu mai avea nevoie de mult, ajunseseră peste noapte la loc de mare cinste în viața publică, împărtășind tinerilor din experiența lor de luptători. O făceau cu durere, dar și cu o hotărîre care li se întipărise pe față, dîndu-le o aură de eroi, de învingători. Sau, cel puțin, așa li se părea celor tineri, sporindu-le încrederea în ei înșiși, în posibilitățile lor.

În urma apelului adresat întregului oraș, veteranii, văduvele celor căzuți în ultimul război precum și alți cetățeni, voluntari, se prezentau la clădirea special destinată și predau armele păstrate cu grijă, cu sfințenie, ca pe niște relicve amintind ani, oameni, fapte, întîmplări. Se aduna aici tot ceea ce era armă sau doar părea a fi. Astfel, o femeie îmbrăcată în negru scoase dintr-o basma înflorată, împăturită cu minuțiozitate și legată cu o fundă mare, roz, un cuțit imens, maceta - îl alinta ea, și cu sfielnică pudoare, cu bujori în obrăjorii fleșcăiți, îl oferi Cauzei. Dar, după ce funcționarul notă într-un registru numele femeii, al obiectului, dimensiunile, modul de întrebuințare și anul fabricației, îl aruncă neglijent într-o ladă și cuțitul se prefăcu într-o pulbere fină... sau cenușă... sau așa ceva.

Un grup de adolescenți care timp de trei zile făcuseră percheziții amănunțite în toate clădirile de pe strada lor, dărîmînd presupuși pereți falși, făcînd mobilele bucăți-bucățele, scoțînd bolnavii din paturi, sfîșiindu-le plapumele și pernele, plimbîndu-și degetele curioase, avide, nerăbdătoare de descoperiri folositoare orașului prin toate ungherele pe unde privirile nu le puteau pătrunde, sau pe trupurile celor care păreau a se sustrage de la această acțiune cetățenească, au depus în fața ochilor exoftalmici ai aceluiași funcționar peste 238 kg material de luptă, plus o pereche de bretele din care se putea confecționa o praștie.

N-au fost singurii tineri care au înțeles că orașul avea nevoie de ei.

Unii duseră înțelegerea, devotamentul și curajul pînă acolo încît prinseră a da tîrcoale acelui imens cilindru metalic care ieșea din pămînt undeva, la marginea orașului, fumegînd dintotdeauna, încă dinainte de nașterea lor. Noroc de niște bătrîni cumsecade care i-au fugărit cu bastoanele, că cine știe ce s-ar mai fi putut întîmpla.

Cu toate acestea însă, rezultatul colectării de arme și materiale de luptă nu era prea încurajator, cu atît mai mult cu cît nu se știa nimic despre posibilitățile viitorilor asediatori.

Care viitori, că toată lumea se comporta de parcă nesfîrșite cohorte de războinici mișunau dincolo de valul care înconjura orașul! Cu timpul, se instaurase peste tot o agitație, o vînzoleală de trupuri care umpleau străzile, blocînd ușile, ferestrele, gangurile. Oamenii se izbeau unii de alții, nimeni nu mai știa cine, de unde și încotro merge sau aleargă sau zbiară, nu puține fiind cazurile în care cunoștințele dobîndite în orele de instruire erau aplicate în luptele corp la corp declanșate în mijlocul străzilor.

Doar Veșnicii își vedeau mai departe de treburile lor, făcîndu-și liniștiți repetabila plimbare prin oraș.

În toiul acestei agitații menite să întîmpine catastrofa, într-o bună dimineață, ei, bună, vorba vine, o altă santinelă apăru agitată în piața din centrul orașului. Printre gîfîieli, horcăieli și sughițuri cu greu controlate, scoase un strigăt după care, cu aceeași luteală cu care ajunsese în piață, dispăru, ocupîndu-și locul de veghe ce-i fusese încredințat. Nimeni nu apucă să-l vadă dar toți auziseră ce strigase:

- I-am văzut! I-am văzut!

6. VUN ȘI GLAS

Glas și Vun, abia tîrîndu-se sub apăsarea platoșelor, altădată strălucitoare, dar acum atinse de cocleală și mîncate de rugină sau naiba mai știe ce, erau două arătări caraghioase pentru un privitor înzestrat cu cît de puțin simț estetic, chiar și după diagrama Ronfield, dar în nici un caz nu și pentru santinela care-i reperă.

Cei doi, toropiți de căldură - deși merseseră numai noaptea - și cu o oboseală care le devora nu numai mușchii, dar ajunsese și la oase de-acum, cel puțin așa simțeau ei, de-abia zăriră imensul val de pămînt ce înconjura orașul, nici vorbă să fi văzut și santinela. Se sprijineau unul pe altul, privindu-se, compătimindu-se văzîndu-și armurile descompletate. Prin golurile acestora le ieșeau bucăți din cămășile și pantalonii ale căror modele și culori, nu cu mult timp în urmă, făceau furori la Curte. Fețele lor nerase și năclăite de sînge, sudoare și lacrimi amestecate cu praful negru al acestor pămînturi, le sporeau sentimentele de milă și compasiune pe care le aveau unul față de celălalt. Panașul coifurilor țuguiate le atîrna flasc, pe spate, aveau pingelele găurite și tălpile însîngerate.

- Cum, dracu', am ajuns noi prin ținuturile astea pustii, măi Glas? Cînd mă gîndesc ce haioși eram în armurile șuțite de la cavalerii ăia... Și ce bine stăteam noi în poienița, cu focul luminîndu-ne și încălzindu-ne și cu mielul rumenindu-se...

- Și cu femeile alea care se scăldau în rîu, în fața noastră...

- Ah, nu-mi mai aminti, că parcă și-acuma îmi tremură degetele pe pieptărașul ăla din

care tocmai ieşiseră... Ştiu eu ce. Şi cu ce am rămas din toate astea? Na!

Şi Vun scoase din sîn pieptăraşul care aparţinuse uneia din cele două femei.

- Mă, Vun, dar spune-mi: eram noi chiar aşa de beţi că nu mai ştim nimic din ce s-a întîmplat? Ce-am făcut cu alea două? Adică asta îmi închipui... Deşi nu-mi amintesc nimic... E doar o presupunere... Dar dup'aia... Cum ne-am sculat noi de nebuni şi-am luat-o încoace?

- Că am luat-o încoace, hai, am avut ghinion. Parcă era să ştim noi pe ce moşii ajungem?! Dar ce mă frămîntă pe mine e că de ce nu ne-am întors? Că acuma... uite şi tu. Unde să te mai întorci? Peste tot pustiu. Ptiu!

Şi scuipă la doi metri în faţă, aşteptînd apoi să audă sfîrîitul scuipatului la contactul cu praful, chiar dacă soarele abia răsărise. Cînd ridică ochii, zări oraşul.

- Glas! Băi, Glas! Uite o cetate.

- O ce? A, da, o cetate...

- O cetate, mă!

Vun părea chiar bucuros. Glas nu prea. Îi şi spuse:

- Şi ce-ai vrea? Să ţopăi într-un picior? Să văd cum îmi şade barză? Cu reputaţia noastră... mare minune să nu ne spînzure. Hai, mai bine, s-o luăm încet, încet la dreapta şi s-o ocolim.

- Cine, dracu', să ne cunoască prin pustietăţile astea? Hai, bă, nu fi cutră...

- Adică cum să nu fi auzit de noi? Da' ce-s tîmpiţi? Ei nu trăiesc în veacul ăsta?! Păi, atîta le trebuie, să nu fi auzit de mine, că-i fac io să mă ştie... Adică... La urma urmei... Ar fi mai bine. Om fi tîlhărit noi la viaţa noastră, dar chiar aşa, să ne ştie toată suflarea de pe pămînt... Fie ce-o fi! Haidem! Mi-e o foame... Ăştia n-or avea ceva de haleală?

- Vedem noi. Fii atent: sîntem doi cavaleri plecaţi în Cruciadă şi am rătăcit drumul.

- Da. Chiar aşa şi arătăm - făcu Glas, ironic.

- Dacă nu mă asculţi!? Te grăbeşti ca o fată mare... Uuu! Ce mi-o fi venit? Iar mi-am adus aminte de alea două...

Şi scoase din nou pieptăraşul acela, doldora de conţinut altă dată, îl mirosi îndelung, apoi spuse:

- Mă, tu crezi c-o fi vreo sfîrîială cu cetatea asta?

- Da - răspunse Glas şi scuipă. Asta-i sfîrîiala. Nu vezi că şi pe-aici totu-i pîrjolit? Ne-au luat-o alţii înainte.

- Da' chiar n-o mai fi rămas nimic în cetate? Trebuie să... Mi-e o foame... Şi vreo femeie... Tot o fi rămas ceva.

- Mai taci, draculuil De femei îţi arde? Cască ochii, că s-ar putea să nu mai vezi în viaţa ta fund de femeie. Scoate, mai bine, cămaşa aia de pe tine... Scoate-o! - răcni Glas ca răspuns la codeala celuilalt care se dezbrăcă apoi, dîndu-i un fel de ceva ce ar fi putut să fi fost cîndva o cămaşă. Şi mai ales albă.

Glas puse cămaşa în vîrful sabiei şi, cu braţul ridicat, înghiontindu-l pe Vun, care ar fi vrut să se ţină mai deoparte, porni spre imensul val, pe deasupra căruia mai mult se ghiceau nişte clădiri înalte.

Căutară o intrare prin val. Nu găsiră. Începură să-l ocolească dar, după cîţiva paşi, se opriră amîndoi, ca fulgeraţi.

- Bă, tu simţi? - spuse Vun şi trase adînc aer pe nări. Tuşi, se înecă, dar mai trase o priză de aer.

Glas îl imită.

- Fasole! Să ştii că ăştia au fasole. Şo pe ei!

- Iar te grăbeşti ca... n-are importanţă cine. Tu crezi că ăştia dinăuntru - că trebuie să fie cineva să se bucure de mirosul ăsta bestial - tu crezi că ăştia n-au mîncat pînă acum ca să te aştepte pe tine? Trebuie să îi luăm tare de la început.

Şi strigă spre clădirea care se vedea în spatele valului, cam dărîmată, dar destul de înaltă.

- Heil Voi de colo! Deschideţi! Avem o vorbă!

Dar nu se deschise nici o poartă, nimic.

Auziră, însă, o voce puternică, venind de undeva de sus, din clădirea aceea avîntată spre cer.

7. STĂPÎNII LUMII

Comandantul se întîlni cu membrii Consiliului şi trimise cîteva ordine scurte şi precise spre toate colţurile oraşului. Se decretă mobilizarea generală. Apoi, cu toţii, plecară spre turn şi urcară la ultimul etaj. Comandantul puse binoclul la ochi şi privi în jos, căutîndu-i pe cei anunţaţi.

"Deci au venit. Mai tîrziu decît mă aşteptam, dar au venit."

Apoi scrută depărtarea, căutînd armata. Nu văzu nimic altceva decît acelaşi pămînt negru, ars.

"Pe ăştia doi i-or fi trimis înainte, să-şi anunţe venirea. Cum îl chema? Torvag, parcă."

Cuplă modulatorul de voce şi spuse:

- Cine sunteţi voi?

- Noi? - făcu Vun, speriat de intensitatea sunetului venit parcă de pretutindeni şi simţind un impuls greu de stăpînit, de a fugi încotro vedea cu ochii.

Dar Glas îşi reveni mai repede şi răspunse sigur pe el, de parcă chiar aşa şi era:

- Stăpînii lumii.

- Veţi fi, dacă ne veţi cuceri pe noi - mai spuse Comandantul şi dădu să plece. În aceeaşi clipă chiar, cuvintele-i părură caraghioase, ca o replică de film văzut periodic, cu o încrîncenare demnă de o cauză mai bună. Se miră şi el de ce replică putuse da. De unde o luase?

8. TRATATIVE

- Stai, bă! Stai aşa! - strigă Glas, văzînd că rămîn fără auditoriu şi fiind partizanul rezolvării conflictelor pe calea tratativelor. Apoi îi spuse printre dinţi lui Vun:

- Hai, bă, bagă textul, că ăştia ne lasă fraieri în cîmp.

Vun tuşi puţin, mai scuipă o dată, îşi drese glasul, îşi deschise gura într-un rînjet, văzîndu-l pe Comandant că apare din nou în golul fostei ferestre, şi spuse:

- Ascultaţi mesajul meu din partea lui Dardanius, stăpînul pămîntului. Şi:

"Eu, Dardanius, singur stăpînitor al pămîntului, vă ordon să deschideţi porţile cetăţii şi să le lăsaţi aşa. Predaţi-vă! N-aveţi nici o şansă de scăpare. Vitejii mei sînt mulţi, ca frunza şi iarba. Cruzimea lor este fără de egal. Predaţi-vă!

Şi-acum, omeniţi-i cum se cuvine pe solii Stăpînului Lumii. Aduceţi în faţa porţii, după datină, o oală cu fasole, un miel fript şi un... Ăă... două butoiaşe cu vin."

Linişte.

- Şi patru femei! - mai strigă Vun.

- Sau măcar două - interveni Glas, cu ochii lucindu-i ca doi nasturi.

- Taci, dracului, - îi zise Vun - eu vorbesc. Tu eşti doar însoţitor.

Apoi, din nou, către cei din turn:

- Asta el

Tot linişte. Nici un răspuns.

- Deci aşa. Bine. Vai vouă!

"Vai nouă" - şopti Glas, dar asta nu se auzi.

- O să raportăm stăpînului nostru Honorius.

Cei doi mai aşteptară cîteva minute, dar în fereastră nu mai era nimeni. Apoi liniştea coborî asupra lor ca un porumbel şi îi atinse pe umăr, răspîndindu-li-se în tot trupul, îngheţîndu-i.

- Hai s-o ştergem, că ăştia ne mai şi bat - făcu Vun şi, amîndoi în acelaşi pas, porniră demni, bătoşi, ofensaţi, într-o direcţie precisă - prima la dreapta, deşi, în pustiul acela, prima la dreapta putea fi oricînd a doua la stînga.

9. CU ORICE PREŢ

Alte dispoziţii circulau prin oraş după acest al doilea mesaj, ordine care le întăreau pe primele şi aveau ca scop final asigurarea apărării oraşului cu orice preţ. Aceste cuvinte, "cu orice preţ", se auzeau tot mai des, dînd adevărata măsură a evenimentelor.

Clădirile erau din nou cercetate, dărîmate iar molozul adus pentru întărirea valului. În acelaşi scop, toată lumea renunţa la obiectele care nu erau de strictă necesitate. Curînd, valul ajunsese mai înalt decît orice clădire a oraşului, care nu-şi mai merita numele, nimeni nu l-ar mai fi numit oraş. Devenise, aşa, un fel de tabără de refugiaţi.

În aceste condiţii, gărzile se făceau în nişte locaşuri amenajate în imensul val în care fuseseră lăsate mici spaţii prin care privirea putea pătrunde dincolo, în exterior, supraveghind pustiul.

Orele de instrucţie se prelungiseră, bărbaţii se întorceau la casele lor tot mai neîncăpătoare seara tîrziu, sfîrşiţi de oboseală, nemaiavînd chef de nimic, nici măcar de mîncare. Şi chiar dacă ar fi avut, tot aia era, că şi femeile aveau orele lor de instrucţie, chiar şi ele trebuiau să ştie cum se mînuiesc puţinele arme de care dispunea oraşul.

Copii nu se mai năşteau, nimeni nu mai avea curajul să-şi asume o asemenea responsabilitate, nimeni nu se mai gîndea la perpetuarea speciei umane care, pe vremuri, înaintea începerii asediului, era o datorie de onoare şi o bucurie, totodată, a oricărui locuitor, fie el bărbat sau femeie. Iubirile se petreceau în tăcere, înconjurate de o nesfîrşită tristeţe a pereţilor şi a paturilor care nu mai scîrţîiau frenetic ca altădată spărgînd normele şi întrecîndu-se în decibeli, iubirile se sfîrşeau în pumni, pe cearceafurile mototolite şi murdare, înainte de a începe chiar.

Nu erau vremuri de făcut copii.

În schimb, creştea cimitirul. Înghiţise deja terenurile virane şi îşi făcea loc, pe străzile lăturalnice, printre ruine, spre centru. Întîi muriseră bătrînii şi copiii foarte mici, după raţionalizarea hranei. Apoi fuseseră victimele prăbuşirii clădirilor declarate nesigure, persoane care, dintr-un motiv sau altul, n-au mai fost evacuate. Oraşul era învins de criza, nu în ultimul rînd, morală.

Şi, într-o zi, desfiinţară cimitirul. Ocupa prea mult spaţiul Crucile au fost folosite la întărirea valului de pămînt. Pentru înmormîntări, pe locul unde fusese iniţial cimitirul, se căsca o groapă imensă.

În scurtă vreme, izbucniră molimele.

O altă problemă deveni, în curînd, apa, pentru care lăsară o singură conductă în funcţiune. Despre ea, nimeni nu mai ştia de unde vine. Celelalte patru au fost otrăvite. Să nu cadă în mîna duşmanului.

În aceste condiţii, din măreţia oraşului de odinioară nu mai rămăsese nimic.

Lumea se ticăloşise. Dispăruseră pînă şi speculanţii. Promiscuitatea în care se trăia declanşă un adevărat carnaval al viciilor. Prostituţia era în floare. Fetele de doisprezece ani aveau porcelul pe care le ştiau toţi bărbaţii, atîţia cîţi mai rămăseseră. Şi toate femeile. Cît despre mamele lor, nu vroiau nici ele să fie mai prejos.

Toţi aşteptau sfîrşitul lumii.

10. ANOTIMPUL DE PRAF

Dar nu veni sfîrşitul lumii. Într-o zi, pe la prînz, cînd soarele ardea parcă mai tare ca niciodată, cînd santinelelor ascunse în valul ce înconjura oraşul li se păru că pustiul a început să fiarbă, aburii ridicîndu-se spre cer, veni altceva.

La început nedesluşit, o masă imensă, neagră, care ajungea pînă la soare, acoperindu-l.

- Norul de praf! Gata! Vine! Anotimpul de praf! începu să strige ca un bezmetic, înviind din morţi, un moşneag care fusese lăsat să-şi dea duhul întins pe o

piatră. De trei zile stătea acolo țeapăn, cu ochii deschiși, fixați undeva într-un punct la marginea orizontului, singurul semn că viața nu-l părăsise fiind pieptul lui uscat care se încăpățîna să tresalte arar, cînd bătrînul își mai amintea să tragă aer în piept.

Pe vremuri fusese unul dintre profesorii renumiți ai orașului, erudiția sa fiind bine cunoscută și apreciată de oficialități. Știa o grămadă de cărți pe dinafară, cărți pe care ar fi vrut ca toți tinerii să le cunoască, să le stăpînească. Într-una din aceste cărți citise și povestea cu anotimpul în care praful va acoperi totul, va întuneca soarele și tot ceea ce s-ar fi găsit viu - om, plantă, animal - va muri.

Norul acela de praf negru, ridicat spre cer, excitase, probabil, singurii centri nervoși în stare să mai reacționeze, ai bătrînului profesor care, de fapt, în urma efortului își dădu, în sfîrșit, ultima suflare.

"Anotimpul de praf!" începură să murmure cetățenii care îl auziseră pe moșneag, oprindu-se din îndeletnicirile lor: vagabondaj, crime, demolări, antrenament, amor...

- Anotimpul de praf! - șopti Comandantul.

- Anotimpul de praf... - zise și santinela, nebăgînd de seamă cum i se dilată ochii, cum încremenește.

În fața lui, din norul de praf ieșeau puzderie de vehicule, nu mai văzuse în viața lui atîtea la un loc, și toate înaintau spre oraș.

Se întoarse fără a-și părăsi locul și răcni mai tare decît ar fi crezut vreodată că o poate face:

- Sîntem atacați!

Cu sîngele prelingîndu-i-se în șuvițe subțiri din colțul gurii, din urechi și din nas, se întoarse, își pironi ochii spre cei ce veneau și așa rămase în amintirile oamenilor. Era primul mort.

Dar destinul lui nu se încheie aici. Ca orice mort deveni Veșnic și umbra lui își începu plimbările prin locurile ce-i fuseseră dragi: strada pe care locuise, casa lui, casa Neonilei cea pururi poticioasă, niciodată îndestulată, Locul Firului de Iarbă pe care el îl descoperise și a cărui taină o luase cu el.

La auzul teribilei vești, toți locuitorii orașului - care se mai puteau mișca - veniră în lăcașurile santinelelor, sufocîndu-le. Cei care n-au mai încăput își scormoneau cu mîinile, cu picioarele, cu unghiile lăcașuri proprii ca să vadă cum, într-un zgomot năucitor, cîteva zeci de automobile, blindate, motociclete, combinații între acestea, hibrizi, ajunseră la cîțiva metri de val.

Și valul părea un animal al cărui trup era acoperit cu mii de ochi.

Mulțimea de vehicule începu să se învîrtă în cerc, în jurul orașului, lăsînd în urmă o trombă de praf negru care întuneca orizontul.

În depărtare nu se mai vedea nimic. Doar praful.

Prin parbrize se ghiceau siluete omenești. Apoi, prin spațiul cîtorva uși care fuseseră smulse și aruncate, apărură alte figuri. Erau oameni normali, a căror înfățișare nu diferea de a lor, a căror îmbrăcăminte era compusă la fel, din piese disparate: pantaloni, fulgarine, veste, pieptare, mănuși, fuste, căciuli, fesuri, lanțuri, medalioane, brățări. Unii dintre ei aveau părul lăsat lung, pe spate, alții îl aveau tuns scurt, perie sau chiar ras.

Erau oameni. Oameni asemenea lor, gesticulînd, strigînd, nimeni nu înțelegea ce anume. Totul se petrecea în goana mașinilor jur-împrejurul valului ce apăra orașul, sub ochii locuitorilor lui, ochi dilatați de oroare și spaimă, dezgust și refuz, dar și de o vagă excitare perversă care, încet, își făcea loc.

Singur Comandantul rămăsese în Sala Consiliului.

- De-aș avea o armă!

Și în momentul acela, deasupra orașului, ieșind din norul de praf, își făcu apariția un elicopter. Cam fără uși, cu fuselajul numai petece, dar funcționînd.

Da, Elicopterul zbura!

Erau complet descoperiți. Li se cunoșteau pozițiile, posibilitățile. Inutilă truda lor, inutilă dărîmarea clădirilor.

11. FUGA

- De-aș avea o armă! O armă din cele cu care am luptat pe vremuri... Dar nu mai sînt...

Și gîndurile Comandantului făceau ocoluri largi, să nu ajungă la ceea ce-și propusese să uite: locul unde a îngropat ultimele arme cu care luptase, ultimele rămășițe amintind de vechiul război. Sperase că n-o să mai fie niciodată nevoie de ele.

- Dar nu. Nu trebuie să se mai repete ce-a fost atunci. Chiar dacă, pentru asta, trebuie să...

Să ce? Comandantul se plimba cu pași egali dintr-un colț în altul al încăperii, așa cum făcea întotdeauna cînd era concentrat asupra unei probleme.

Dincolo de pereții care îl înconjurau, dincolo de cele cîteva străzi care mai rămăseseră în oraș, cetățenii, nemișcați din locurile pe care cu trudă și le cîștigaseră, priveau.

Rotirea zgomotoasă a atacatorilor continua, acompaniată de strigăte guturale sau ascuțite.

Or fi avînd și femei cu ei?

Din cînd în cînd, un blindat se apropia de cîte unul din celelalte vehicule și cineva dinăuntru schimba cîteva vorbe cu cei acostați.

În rest, nimic nou nu părea să se întîmple.

Singura noutate fu apusul soarelui, care se petrecea destul de devreme prin aceste locuri, apus care a coincis cu răspîndirea zvonului că membrii Consiliului sînt chemați de Comandant.

În scurtă vreme, afară se întunecă de-a binelea, nu se mai vedea nimic și cetățenii începură să se împrăștie pe la casele lor.

În tabăra cealaltă, una cîte una, mașinile, blindatele, motocicletele, hibrizii se retrageau în direcția din care veniseră.

Dar nu apucară cetățenii orașului nici să se întindă, necum să adoarmă, că grupuri de bărbați începură a bate pe la ușile caselor, scoțîndu-i în stradă pe toți și aducîndu-i în piața din centrul orașului.

Se hotărîse abandonarea. Nu era timp de pregătiri pentru plecare, fiecare urmînd a lua cu el numai ceea ce considera a fi strictul necesar și, mai ales, că poate cără, angajîndu-se la drum lung. Nu se știa cît de lung.

În momentul în care convoiul se puse în mișcare, breșa din valul ce înconjura orașul fusese făcută deja, astuparea ei rămînînd în sarcina ultimilor cetățeni care aveau să iasă în pustiu.

- Plecarea nu este obligatorie, dar este spre binele nostru, mai spuse Comandantul și dădu semnalul.

Au mers mult prin pustiu, privind îngrijorați în urmă. Dar în urma lor doar un vînt călduț care nu le aducea la urechi nici un zgomot, doar gîndurile de drum bun ale celor bătrîni, rămași acasă. Acasă...!

Zorii i-au prins mergînd. Din cînd în cînd, cîte unul, mai slab, se prăbușea fiind necesară intervenția celor tineri pentru a-l ridica și ajuta să meargă mai departe. Popasurile au fost mai rare la început, doar cînd soarele dogorea prea tare, apoi din ce în ce mai dese.

Cînd au întîlnit primul oraș, Consiliul a ținut sfat și a hotărît că nu trebuie să se lase furați de bucuria găsirii altor oameni și că e mai prudentă ocolirea lui.

Cînd au întîlnit al doilea oraș și-au învins foamea și l-au ocolit și pe acesta.

Dar cînd la orizont se profilă cel de-al treilea oraș, tinerii au hotărît ca venise vremea schimbărilor.

Au ales un nou Consiliu și toți ceilalți s-au grăbit să le dea dreptate. La rîndul lui, acesta alese un nou Comandant care, după o scurtă discuție cu noii consilieri, comunică hotărîrea de a intra în oraș. Își alese apoi doi însoțitori și plecă.

12. CERUL ÎNSTELAT

Ajunseră în fața unui oraș înconjurat de un zid înalt, de piatră. În el, o poartă de lemn, aproape la fel de înaltă.

Era de-acum seară și nu-și puteau da seama dacă pe zid erau oameni sau nu, deși li se păru că au deslușit niște capete.

- Or fi santinelele.

- Hei! Voi de colo! Deschideți porțile!

- Dar cine sunteți voi? veni, prompt, răspunsul de pe zid.

- Noi? Sîntem Stăpînii Lumii.

Și noul Comandant nu înțelese hohotul acela de rîs care se ridica spre cerul înstelat de deasupra.

Iar de acolo, ca o ruletă, luna surîdea pustiului.

Premiul JSF pentru originalitate Reșița 1994

Prefață

Este imposibil pentru mine, ca autor, să scriu această povestire în așa fel încît să fie completă prin ea însăși; sînt nevoit să te rog, cititorule, să-mi dai o mînă de ajutor în munca asta. Uite ce ai de făcut: închide ochii și imaginează-ți o clasă de copii în jur de șase ani. Tu ești unul dintre acești copii. Ai o carte deschisă în fața ta și, pe măsură ce o parcurgi, cineva citește cu voce tare, în așa fel încît subiectul respectiv să te pătrundă atît prin văz cît și prin auz. Totul se petrece într-un viitor foarte îndepărtat – peste 500 de milioane de ani, iar Soarele, Pămîntul, Marte, Venus și alte corpuri antice sînt moarte de mult și au intrat în uitare și legendă la fel ca Grădina Edenului. Tu, la vîrsta de șase ani, te-ai jucat cu jucării ciudate – jucării care ar pune în încurcătură un bun inginer de astăzi. Aștepți cu plăcere un secol întreg de studii, cercetări, sport, distracții și filosofie. Acest prim secol e copilăria ta și nu se va termina decît atunci cînd, într-un mare spital, vei suporta o operație de reîntinerire. După asta ești considerat adult și trimis să faci treabă în lume – în care lume dorești, de fapt, pentru că sînt milioane de planete din care poți alege. Te aștepți să trăiești veșnic așa, dacă n-ar fi riscul accidentelor. Nu e nici o grabă să înveți sau să faci ceva, dar la șase ani ești curios și neștiutor și acum e prima oară cînd ți s-a dat posibilitatea să parcurgi istoria rasei omenești, a obiceiurilor și a limitelor ei fizice.

Așa că te uiți prin cameră, pe pereții verzi și goi și privești mirat, cu veneratie, fața tînără a profesorului, pentru că ochii lui sînt cei mai inteligenți pe care i-ai văzut vreodată și se detașează pe chipul tînăr cu toată forța și disonanța unui țipăt într-o noapte întunecată. Numele lui e Istorie Zeta Nouă și, de la prietenii tăi de joacă, ai aflat că are peste 100 de milioane de ani. N-ai crezut așa ceva pînă nu ai intrat în cameră. Acum te întrebi cum de poate fi atît de tînăr! Pe tot parcursul lecturii ochii îți alunecă de pe carte la fiecare două-trei minute ca să arunci o privire la acest clasic – doar o privire – pentru că și-e teamă ca nu cumva ochii aceia pătrunzători să-i întîlnească pe ai tăi.

Acum, dacă ești gata, vom începe lecția de istorie:

Ca ființe omenești, istoria trebuie să înceapă pentru noi pe o planetă care se rotește în jurul unui soare mic, de mult dispărut. Acest soare nu se află în universul nostru de azi, ci foarte departe - în timp - de noi, într-un mare roi de stele cunoscut sub numele de „Universul Primar". În Diagrama Spațială este trecut ca Nebuloasa X23G79 și are o mărime medie ceva mai mică decît a Universului în care se întîmplă să fie situat sistemul nostru solar. El fiind obiectul acestei prime introduceri în istorie, să zugrăvim un tablou general al evoluției speciei în spațiu și să sugerăm limitele ei finale și posibila lor natură. Cînd veți înțelege aceste trăsături generale, vom fi în măsură să intrăm și în alte detalii, care sînt însă rezervate lecțiilor viitoare.

Planeta pe care specia s-a dezvoltat mai întîi se numea „Pămînt" și avea în mod natural o climă și o atmosferă potrivite existenței omenești, fără nici un adaos artificial. În întregul Spațiu, care numără milioane și milioane de Universuri, o asemenea condiție a fost îndeplinită de numai 72 de ori, așa că poate fi considerată drept extraordinară. Alte opt planete se roteau în jurul aceluiași Soare, iar două dintre acestea, numite „Marte" și „Venus" (în antichitate toate corpurile cerești erau botezate cu nume în loc de cifre) au fost colonizate cu mari dificultăți. Aceasta ar fi fost distribuția finală a umanității, dacă nu s-ar fi făcut 3 descoperiri preistorice de către clasicii care locuiau pe „Pămînt". Să le studiem pe acestea mai întîi. Prima a fost descoperirea puterii atomice, eliberînd pentru întîia oară umanitatea de nevoia folosirii forței de muncă a omului. Primele mașini și motoare se pare că au fost imperfecte și periculoase, dar, cu toate acestea, rezultatul descoperirii a permis forței să fie folosită în limita materiilor prime existente pe planete. Pe atunci călătoriile interplanetare se făceau progresiv, pentru că aventurile spațiale nu și le puteau permite decît o dată la un secol.

A doua descoperire, derivată din prima, a fost sinteza atomică, observată mai întîi ca fenomen în țevile de eșapament ale motoarelor atomice de rachetă, descoperindu-se ulterior că produsul poate fi controlat dacă țevile sînt înconjurate de supermagneți de inducție acționați prin energii de înaltă frecvență. „Pămîntul" era atunci eliberat de ultima sa necesitate de a munci. Mîncarea, metalele, produsele industriale puteau fi fabricate la cerere de forța atomică, folosind orice materie primă la îndemînă, piatra și apa fiind, desigur, cele mai întrebuințate.

În zilele acelea de pe „Pămînt" emigrau mii de exploratori care se stabileau pe celelalte cinci planete ale originalului sistem solar. Acestea nu erau locuibile fără aer și încălzire artificiale, dar cele două mari descoperiri sus-menționate rezolvaseră toate problemele. O planetă numită „Mercur" era așa de aproape de soarele acelui sistem, încît au căutat s-o răcească, însă doar cîteva milioane de ani mai tîrziu au pus la punct procedeul. Posibilitatea de a reduce temperatura unui corp într-un spațiu izolat este o tehnică banală în ziua de azi – deși implică transformarea căldurii în energie și apoi a energiei în materie. Deci, există o specie umană care trăiește pe planetele unei stele. Viața unui om dura ceva mai puțin de o sută de ani. Din acest motiv explorarea altor stele devenea anevoioasă, pentru că o viață întreagă era irosită într-o călătorie foarte scurtă. Dacă n-ar fi fost a treia mare descoperire, rasa omenească și-ar mai fi dus încă zilele în colțișorul unui singur univers. Această invenție a fost operația de reîntinerire pe care toți o suportăm, în prezent, o dată la o sută de ani. S-a ajuns foarte încet la ea și n-a fost perfecționată fără accidente și nenumărate victime. Principiul e simplu: acea familiară lege biologică care, prin hibridizare, redă tinerețea a două specii-părinți bătrîne. Dificultatea constă în punerea în practică, deoarece pentru a hibridiza miile de celule de diferite tipuri ale corpului uman, este nevoie de un profesionalism și o tehnică pe atunci necunoscută încă. Rezultatul, din punct de vedere istoric, a fost că se puteau face călătorii lungi de explorare și colonizare, în cîteva milioane de ani specia umană răspîndindu-se pe toate planetele „Universului Primar" și, implicit, în toate universurile și galaxiile spațiului.

Tîrziu, această expansiune constantă și pașnică a încetinit. Motivul este că mai rămăseseră puține planete necercetate. Ne-am răspîndit în toate direcțiile, chiar către marginile materiei, pînă am ajuns la o limită. Pentru că „spațiul", așa cum îl știm noi, este finit iar „curbura" lui, pe care clasicii au intuit-o atît de strălucit, a fost, de fapt, descoperită și studiată de către noi. Cum cele mai îndepărtate planete deveneau tot mai populate, și cum observațiile și studiile ulterioare sînt cunoscute, probabil că vom ști mai multe decît acum. Ceea ce constituie, de fapt, această limită a materiei, este încă un mister pentru noi. Efectul luminii și electricității arată acolo ca o împletitură vălurită și pînă acum singurele informații precise se datorează muncii lui Bzonn, personajul principal al acestei lecții. Cincisprezece milioane de ani a durat călătoria lui dincolo de spațiu, unul dintre rezultate fiind prevenirea distrugerii rasei omenești înainte de a se răspîndi în afara stelelor „Universului Primar", motiv pentru care poate fi considerat drept cea mai importantă figură a istoriei.

Chiar atunci cînd oamenii erau preocupați de găsirea unei noi posibilități de explorare a universurilor și galaxiilor îndepărtate cu ajutorul a mii de uriașe nave spațiale în curs de construcție, astronomii au detectat alarmați o puternică „deplasare spre roșu" într-o regiune a cerului. Cum fiecare ați avut un spectroscop de jucărie știți ce înseamnă asta. Pe un segment de zece grade arc de cerc, steaua părea că se îndepărtează zburînd cu o viteză extraordinară – de sute de ori mai repede decît orice alt corp observat vreodată. Pe măsură ce au trecut secolele s-a constatat că acolo unde erau stele, se crease un vid. Un mare gol negru se prăvălea în calea sa peste „Universul Primar" care atunci era populat de întreaga specie umană. Era ca un imens con, cu vîrful în jos și nu părea să fie nimic în el, absolut nimic. Dincolo de el, vidul se întindea la infinit și nici cele mai puternice telescoape nu puteau descoperi vreo urmă, oricît de vagă, a unor stele.

Pe măsură ce trecea timpul s-a observat că vîrful conului avea să atingă „Universul Primar" în cîteva milioane de ani. Ce era de făcut? Majoritatea oamenilor de știință se mulțumeau cu un rol de simpli observatori, dar nu și Bzonn!

El a făcut o echipă din 12 oameni de știință – bărbați și femei – ale căror nume nu mai sînt astăzi cunoscute. Aceștia s-au stabilit pe un planetoid nelocuit care gravita în jurul unui soare mic, o planetă nu mai mare de o sută de mile diametru, și au început niște cercetări secrete. Au construit motoare atomice de mare putere și au scobit întregul miez al planetei transformînd piatra în metal. Din centru, uriașe conducte de rachetă străpungeau scoarța, ajungînd la 50 de mile în exterior, astfel încît întreaga planetă fusese transformată într-o navă spațială. La adîncimea de o milă în scoarță și-au făcut locuințe, fiind gata să înceapă călătoria. Aventura pe care o plănuiseră părea incredibilă în zilele acelea. Aflat de mult combustibil era necesar, că numai o navă cu dimensiuni planetare îl putea stoca și era absurd să fi construit un asemenea vehicol. Întreaga planetă era acționată de jeturi de aer comprimat aruncate din containerul mare al planetei și călătoria începea. Scopul său nu era altul decît explorarea marginilor spațiului și investigarea forței de expansiune a universului; gîndiți-vă că asta avea loc pe vremea cînd cel mai lung zbor nu dura nici o mie de ani! După moda timpului de a pune nume oricărui lucru, nava-planetă a fost botezată „Humanity".

Cei doisprezece nemuritori împreună cu liderul lor Bzonn, nu și-au pierdut timpul cu pregătirile. Îndată ce camerele de aer comprimat au fost excavate cu motoarele atomice din miezul lui „Humanity", au și plecat. Pentru ce mai rămăsese de făcut, aveau destul timp pe parcursul călătoriei. După o propulsare continuă de treizeci de ore zburau cu o viteză de peste o sută de mii de mile pe secundă. Volumul navei lor se micșorase cu un sfert, în ciuda binecunoscutei eficiențe a energiei atomice. Timp de două sute de ani au rătăcit prin „Universul Primar", adeseori evitînd în ultima clipă

coliziunile prin bruște eliberări de energie. Astfel micuța nava-planetă se transformase în cea mai mare centrală energetică cunoscută omenirii. Suprafața sa strălucea din cauza împletiturii de țevi și antene argintii care conțineau toate dispozitivele energetice cunoscute pentru atac și apărare. Se spune că o zecime din greutatea navei „Humanity" putea fi convertită în energie într-o singură secundă - o revărsare de forță mai mare decît aceea pe care o au stelele de azi.

Cînd întinderile cenușii ale spațiului intergalactic au fost atinse, au pornit pe o anumită traiectorie în așa fel încît să fie evitate toate stelele, iar viteza a fost mărită cu 150.000 de mile pe secundă față de viteza inițială, pe orbita sa, bineînțeles, necunoscută în infinit. Patru milioane de ani trecuseră din această monotonă călătorie și, cum la bord erau patru femei printre cei doisprezece cercetători, cîteva sute de oameni se născuseră și crescuseră în primele două-trei secole, „Humanity" transformîndu-se într-un laborator de cercetare a fizicii și a științelor asociate. Drept urmare s-au făcut cîteva descoperiri importante pentru umanitate, dar despre ele veți învăța mai tîrziu, în cursuri ceva mai specializate. Singura pe care o voi menționa este teoria bolilor gravitaționale – acel inexplicabil efect al lui Bzonn, repercutat asupra stelelor și planetelor de către vîrtejul „întîrziat" sau static. Acum știm că acest efect la scară mică este responsabil pentru energia noastră atomică. Dar aplicat unui soare, rezultatul, după o întîrziere de unul sau două secole, este expansiunea și deteriorarea accelerată, pînă nu mai rămîne nimic altceva decît un mare nor de gaz strălucitor. Deoarece sorii se găsesc arareori în afara sistemelor stelare dense, se obține distrugerea cîtorva zeci de sori înainte ca reacția să la sfîrșit. Un astfel de emițător este foarte complicat și energia necesară generării unui asemenea vîrtej este enormă.

Nu trebuie să se creadă că a fost ratată ocazia de a carta galaxiile. O grămadă de fotografii s-au adunat pe parcursul celor patru milioane de ani. Progresul s-a simțit în fiecare domeniu al artei și științei. Este regretabil că ideea colonizării nu a venit nimănui în timpul primului milion de ani. Asta înseamnă nașterea și creșterea a o sută de oameni, abaterea navei „Humanity" din drum, intrarea într-o galaxie, găsirea unei planete și debarcarea celor o sută de coloniști în vederea înmulțirii și explorării noului lor univers. Acest lucru s-a făcut, după rapoartele lui Bzonn, de peste 170 de ori în ultimele trei milioane de ani ai călătoriei. De două ori în această perioadă „Humanity" a fost părăsită pentru o nouă planetă pe care s-a realizat aparatură modernă și echipament îmbunătățit, numele și scopul inițial fiind preluat de fiecare dată de noua navă-planetă, cea veche fiind lăsată cu ultimul transport de coloniști în primitorul univers pe care îl părăseau cu mare repeziciune.

Toate dimensiunile, indiferent de mărime, au o limită clară și venise, în sfîrșit, vremea cînd, căutînd pe cît au putut, nici un fel de lumină nu s-a mai zărit dincolo de marginile ultimului univers pe care l-au străbătut. Tot timpul, înainte de asta, chiar dacă aveau de mers un milion de ani pînă la prima stea, spațiul arăta cenușiu și prăfos cu boltiri distanțate. Spațiul de acum era negru intens, negru absolut, întunericul perfect unde nici măcar lumina nu exista sub nici o formă: coloratâ, străvezie sau intensă. Ajunseseră la capătul Materiei și, teoretic, la capătul spațiului însuși. Dar de acest ultim punct, nu erau foarte siguri, pentru că, deși aveau un gol înaintea ochilor, nu-l traversaseră încă. Au pornit cu toată viteza în direcția lui ghidîndu-se după stelele mai apropiate. Dar înainte de a trece de acestea, stele noi apăreau în fața lor din stînga sau din dreapta, mișcîndu-se, aparent, în aceeași direcție cu ei. Acest lucru, hotărî Bzonn, probabil că era cauzat de curbura spațiului, care părea a fi extrem de amplificată la marginile sale. A depăși acest efect iluzoriu era imposibil prin mijloace fizice, pentru că undele luminoase și chiar mișcarea însăși erau distorsionate în mod egal. O mie de ani au fost necesari pentru calculul unei curbe de corecție, care a rezultat cu trudă din teste empirice. Și asta pentru că soluția trebuia să rezolve problema a trei forțe – trei curbe convergente, fiecare aparținînd celor trei dimensiuni, iar această muncă matematică plicticoasă trebuie să aștepte nașterea și creșterea a încă o mie de ființe omenești, pe lîngă construirea renumăratelor calculatoare. Cînd totul se termină și se putea imprima o altă traiectorie, lucrul păru atît de înfiorător și dezastruos în implicațiile sale, că munca trebui luată de la capăt, cu tot cu plictis.

Nu era nici o greșeală; traiectoria fusese corect calculată. Dar nu puteai zbura decît la viteza maximă pe un asemenea drum, care se curba mult mai mult decît se apropia de ultima aglomerare de stele pînă cînd, orbita contorsionîndu-se spre ea însăși, l-ar fi întors înapoi în spațiul din care tocmai doreau să scape! Șapte sute de ani au trecut pînă și-au perfecționat manevra și, în sfîrșit, păreau că se îndreaptă cu toată viteza înapoi spre o stea îndepărtată. De zile întregi aveau o bănuială, și luni după aceea s-au convins de uimitorul fapt că pe măsură ce accelerau în direcția stelei, devenea tot mai îndepărtată. Cînd, într-un sfîrșit, dispăru ca o licărire abia zărită de lumină, au căutat-o cu telescoapele și au făcut destule observații ca să se poată orienta, încercînd mai apoi să corecteze fotografiile pentru curbura luminii. Se aflau deja dincolo de stele. Acum, imaginați-vă acești întreprinzători privind mirați pe de o parte spre nimicnicie, iar pe de alta, spre o vagă perdea de lumină prăfoasă, care era tot ceea ce mai rămăsese din creație! Își imaginau această perdea ca pe o pardoseală, și au tot străbătut-o timp de o sută de mii de ani, căutînd ceva ce s-ar fi putut proiecta pe ea – ceea ce ar fi explicat puternica deplasare spre roșu, motivul pentru care porniseră în expediție. Și au găsit. Ceea ce au găsit este, desigur, încă discutabil. În fața lor se întrezărea o zonă cu stele rare, făcînd unghi drept cu imensa podea de sub nava lor.

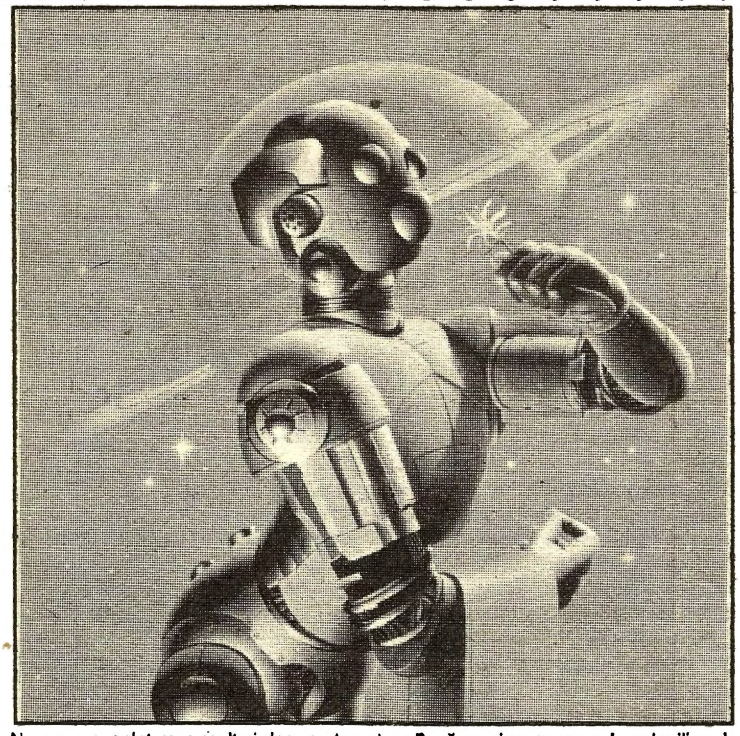

Nu s-au apropiat prea mult ci doar au trecut pe lîngă ea și pe parcursul unui milion de ani, au dat un ocol complet masei de materie stelară. Avea vreun milion de ani lumină înălțime și cam pe jumătate în diametru. Au fost luate fotografii ale conturului și, prin suprapunere, a fost realizat un model în miniatură, un lucru nepămîntean pe masa din laboratorul lor. Copii ale acestei sculpturi ați văzut cu toții în muzee sub numele de „Galaxia Vie". Denumirea este, desigur, improprie, pentru că au fost observate peste cincizeci de galaxii în ea. Oricum, numele clarifică o teorie a originii ei care spune că o protuberanță a fost o ființă vie care a folosit întrucîtva sistemele solare după modelul atomilor. Această teorie este susținută mult de faptul că proiecțiile foto ale marginilor sale, reluate la intervale de o sută de ani, arată clar că masa de materie era în mișcare. Două milioane de ani au fost studiate cu cel mai mare interes, și o serie de statul în miniatură au fost proiectate și fotografiate pe o peliculă de film, una cîte una, fiecare în poziția sa proprie. S-a descoperit că, vizionînd filmul cu viteză mărită rezultă o mișcare progresivă.

Să fim cît mai expliciți posibil: forma acestei mase era a unui cilindru inelar brusc proiectat în afară deasupra liniei de centru. Din această protuberanță ieșea o serpentină care se îngusta la infinit. Mișcarea observată era, pe scurt, o ondulare a serpentinei (poate un tentacul?) și o ușoară aplecare spre înainte a corpului principal.

Următoarea acțiune a lui Bzonn, privind stabilirea acestor lucruri, era specifică pentru curajul și judecata la rece care îl caracterizase pe tot parcursul acestei extraordinare călătorii. Drept în jos, spre vîrful buclat al tentaculului din materie stelară, își îndreptă nava „Humanity". Drumul dură o jumătate de milion de ani și, cum se zăreau ultimele stele ale serpentinei, s-a observat că de acolo începea enormul gol al universului – acel vid conic altădată umplut cu o puzderie de stele, în căutarea căruia porniseră de la bun început!

Aici era (și mai este încă) material de studiu pentru cele mai luminate minți! Cei care se situau în opoziție cu Bzonn, au mizat pe faptul că era de neconceput ca acest nor mișcător din roiuri de stele să poată avea viață. Au argumentat că, indiferent dacă stelele și planetele ar putea fi înlocuite, prin analogie, cu atomi care să imite la scară o existență la fel ca a noastră, și tot ar fi fost (relativ) prea mic numărul stelelor implicate, pentru a crea ceva mai mult decît o ființă primitivă, microscopică, mult prea mică pentru a avea părți distincte cum sînt tentaculele. De asemenea au căutat să stabilească matematic că este atît de puțin probabilă o asemănare între sistemul atomic și sistemele solare, încît era exclusă orice posibilitate de analogie. Asemenea considerații și argumente nu rezistă nici la o examinare sumară, dar trebuie reamintit că toate astea se petreceau undeva la marginea spațiului (așa cum s-a învățat mai tîrziu aproape spre distrugerea lor) și că legile și proprietățile unei astfel de existențe nu pot fi încă stabilite. Pe de altă parte, fără îndoială că Bzonn se hazardase să tragă concluzii. Următoarea lui acțiune cu greu poate fi trecută cu vederea pe baze științifice, pentru că, indiferent dacă a prevenit distrugerea cîtorva bilioane sau trilioane de oameni, ce a însemnat ea? Oameni se pot naște oricînd. Dar fenomenul distrus de ei a fost pierdut, iar de atunci n-a mai fost observat și s-ar putea să nu se mai repete vreodată.

Dar nu stă în puterea noastră să-l judecăm. Atunci lui Bzonn i se păruse o soluție clară. Găsise o creatură imensă prinzînd rădăcini periculoase, cu ajutorul unui tentacul, printre stelele care găzduiau oameni. Ar fi vrut să-l oprească

dacă ar fi putut. Şi atunci trebui să-i încolţească în minte ideea că masa stelară precis conţinea o fiinţă vie, inteligentă. În centrul corpului rotund, credea el, se afla un fel de creier şi îşi îndreptă spre el planetoidul mobil. Ajunse chiar la „capul" creaturii şi văzu că înăuntrul lui nu era nici o diferenţă între stelele care îl formau şi cele din spate, bine rînduite în sectoare de spaţiu. Probabil, raţionase el, că stelele erau ceva mai apropiate decît se putea crede, nimic mai mult. Erau peste doi ani lumină distanţă între cele mai apropiate dar, de obicei, distanţa era de zece ani lumină.

Misiunea distrugerii, care îl preocupa acum, era simplă: tot ceea ce trebuia să facă era să infesteze fiecare a zecea stea pe lîngă care treceau, cu produsul ultimei sale invenţii – boala vîrtejului „întîrziat". Pe vremea aceea erau cîteva mii de oameni la bordul lui „Humanity". Aceştia au fost împărţiţi în zece grupuri şi fiecare grup se stabilea pe o planetă de mărimea potrivită, pe măsură ce treceau pe lîngă sori. Fiecare nouă planetă era excavată pentru uriaşele depozite de aer comprimat şi apoi acoperită cu supergeneratoare de energie. O sută de mii de ani au trecut cu pregătirile pînă cînd, într-o bună zi, cele zece nave „Humanity" şi-au luat zborul prin spaţiul de o sută de ani lumină presărat cu stele şi, pe măsură ce treceau pe lîngă steaua selecţionată, o expuneau teribilului şoc al vîrtejului aducător de boală. Ca să fie convingătoare, violenţa şi furia acestor operaţiuni trebule văzute. Reproducerile fotografice stau la dispoziţie în toate muzeele şi vi se cere să le studiaţi pînă trimestrul viitor. Cele zece planete pierdeau aproape o zecime din greutatea lor la fiecare jet de aer comprimat – şi asta într-o singură secundă! Poate vă imaginaţi că în clipele acelea erau bîntuiţi de puternice cutremure şi furtuni! Da, dar echipajul n-ar fi putut trăi în acest timp pe nave şi nici nu încerca s-o facă. Fixau declanşarea comenzilor automate cu o oră înainte apoi se îmbarcau în nave mici, depărtîndu-se la cîteva mii de mile şi aşteptau acolo pînă trecea şocul, înainte de a se întoarce în locuinţele lor avariate. În cele două sau trei sute de ani care trebuiau să se scurgă pînă se apropiau de următoarea stea marcată, erau nevoiţi să reconstruiască utilajele de pe întreaga suprafaţă a tuturor celor zece nave „Humanity".

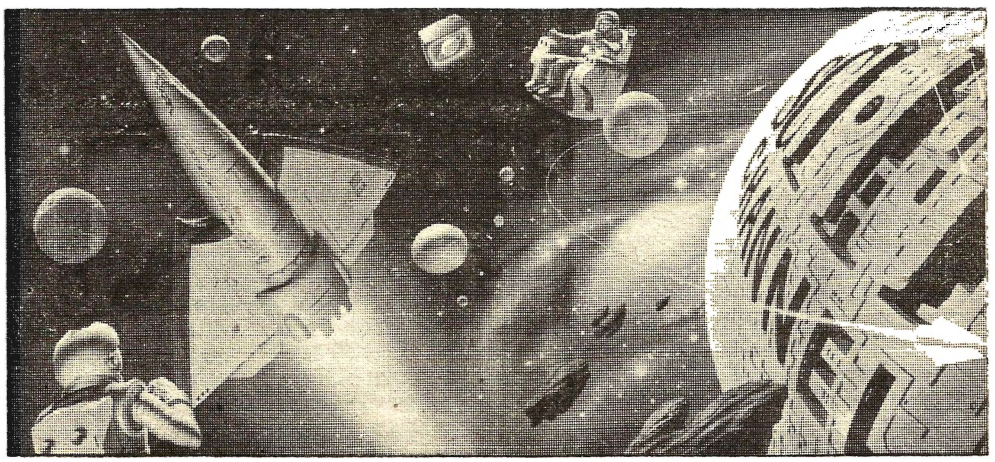

Cam pe cînd al doilea jet de aer era expulzat, începură să se vadă prin telescoape primele semne ale bolii vîrtejului la primii sori infectaţi pe care îi lăsaseră în urmă. După ce patru jeturi fuseseră proiectate de pe fiecare din cele zece nave-planete, s-a observat că stelele depărtate sufereau o dezintegrare violentă. Au pornit cu viteză înainte, declanşînd şi celelalte şase jeturi rămase, şi au ieşit pe partea cealaltă a „Galaxiei vii", plecînd grăbiţi către negura de dincolo de spaţiu, nerăbdători să se vadă odată scăpaţi din galaxie înainte ca ea să dispară într-un nor de foc. Au continuat drumul pînă cînd n-au mai văzut cu ochiul liber nimic altceva decît o mijire cenuşie la mare distanţă, iar telescoapele arătau doar imagini palide ale unor stele depărtate. Şi cum încercau să obţină imagini mai clare ale zonei periculoase, aceste urme diafane, brusc, inexplicabil şi înspăimîntător, dispăreau!

Bzonn redă foarte exact această scenă în următoarele cuvinte: „Astronomie Gama (membru al echipajului) mi-a raportat mai întîi mie despre asta, dar nu l-am crezut. Nici nu trecuse o oră de cînd chiar eu mă uitasem prin telescop. Plecă şi reveni apoi cu Astronomie Alfa în persoană, atunci am reluat cercetarea şi mi-am dat seama că era chiar aşa cum mi se spusese. Prin cel mai puternic telescop electronic al nostru nu se vedea nimic, dar absolut nimic, în afară de cele nouă nave-planete ale flotei noastre. Am semnalat faptul fiecărei nave, dar nici una nu raportă altceva decît ceea ce observasem şi noi. Comanda de a diminua energia rachetelor ca să ne oprim zborul era periculoasă – n-am îndrăznit s-o dau. Cine ne putea garanta că nu pierdeam direcţia în timpul manevrei acesteia? Ştiam numai un singur lucru: că dacă rachetele noastre erau ţinute în loc, inerţia ne-ar fi deplasat drept înainte. Poate că giroscopele mari ar fi păstrat direcţia şi ne-ar fi pus pe drumul de întoarcere. M-am dus imediat să le încerc.

„Prin semnalizare", i-am cerut lui Fizică Beta, comandant pe unul din planetoizi, să facă testele oficiale folosind celelalte nouă nave pentru controlul direcţiei. În a zecea parte dintr-un an îşi puse aparatul la punct şi realiză testul. Descoperi că giroscopul îşi menţinea direcţia în ciuda tuturor manevrelor la care îşi supusese planetoidul. Rezultatele au fost transmise tuturor companionilor noştri şi am decalat comanda de întoarcere pe traiectoria iniţială îndeajuns de mult ca Mecanică Delta să termine giroscopul de pe planeta mea. Această întîrziere, după cum veţi vedea, a fost fatală.

Trebuie să spunem că în tot acest timp navele noastre căutau să lasă din întunericul de dincolo de spaţiu. De bună seamă că undele luminoase încetau să se manifeste integral cînd spaţiul se termina definitiv. Şi, fără îndoială că pe atunci ne găseam într-o situaţie deosebită, care exista parţial în spaţiu sau în apropierea lui. Oricare ar fi fost motivul real, cert este că, deodată, celelalte planete din convoi se făcură tot mai palide pînă dispărură ca din întîmplare. Una dintre ele era la mai puţin de o mie de mile! Degeaba am emis semnale radio. Pînă la urmă am pus în funcţiune giroscopul şi imediat am schimbat traiectoria, sperînd să ajung destul de aproape de prima navă pentru a intra în legătură cu ea. Poate că şi comandantul ei avusese aceeaşi idee – n-aveam să aflu niciodată asta, pentru că de atunci nu l-am mai văzut.

Timp de o sută de mii de ani am căutat prin ceaţa neagră fără nici cea mai mică urmă de succes. Pînă la urmă, pierzîndu-mi speranţa că i-aş mai putea găsi vreodată, am dat comanda pentru schimbarea traiectoriei înapoi de unde plecasem. Cînd lumina scăzuse din intensitate, din cele nouă planete, opt nu aveau instalate giroscoape şi doar prin cine ştie ce noroc puteau spera să se întoarcă în familiarele noastre universuri de stele. Fizică Beta precis că avea un ghid de întoarcere şi pe el mă aşteptam să-l întîlnesc mai tîrziu. De fapt se întorsese în civilizaţia umană mai devreme decît mine cu jumătate de milion de ani.

Secole întregi am rătăcit disperaţi prin spaţii goale, dezolante, încezind sterile şi întunecate, căutînd un punct cît de mic care ne-ar fi putut da un indiciu că ne apropiem de un spaţiu obişnuit. De zeci de ori ne-a cuprins dezamăgirea la gîndul că şi compasul giroscopului ar putea greşi, şi de zeci de ori am căutat cu înverşunare, căci ce altceva ne mai rămăsese de făcut? Apoi veni şi marea clipă în care, cu ochiul liber, toţi puteam distinge în depărtare perdeaua de lumină degajată din toată materia creată şi spre ea m-am grăbit pînă cînd spoturi distincte ne indicau stele în telescoape. Şi cînd am pătruns în spaţiu, un imens roi de pulberi stelare era pe deasupra perdelei; trecînd pe lîngă el l-am fotografiat, şi alăturînd imagine după imagine am construit o replică în miniatură a conturului exterior în laboratorul nostru. Era ca un corp lung şi rotunjit, lăsat într-o parte, un tentacul nemişcat pe podeaua de lumină de sub el."

Amintirile relatate de Bzonn constituie un argument în favoarea teoriei lui că omorîse o superfiară – o galaxie vie din stele. Îşi apără pătimaş acţiunea şi insistă că a doua fiinţă trebuia să existe pe undeva şi ar putea fi studiată. A făcut dese expediţii la marginea spaţiului, în multe direcţii, dar pînă acum fără succes. În prezent lipseşte de douăzeci de milioane de ani şi ne temem că s-a pierdut. Dar spaţiul a fost cucerit de mulţi alţi exploratori şi n-a mai rămas aproape nici o stea necatalogată şi aproape nici o planetă fără aşezări omeneşti.

Următoarea problemă pusă în faţa omenirii este că, oare, tot acest grup finit de roiuri de stele, necurbat, pe care-l cunoaştem drept „spaţiu", este singura entitate din infinit? Oare mai sînt ascunse de nimicnicia întunecată de dincolo de „spaţiu" nenumărate astfel de entităţi? Putem ajunge la aceste (posibile) insule din haos, navigînd pe mări de neumină cu ajutorul giroscoapelor? Doar timpul poate spune.

Postfaţă

Cînd vocea profesorului încetează, ridici privirea pentru că ai ajuns la sfîrşitul capitolului. Ai fost atît de captivat de consistenţa a ceea ce s-a citit, că ţi-a trecut frica de acest clasic. Apoi ochii îţi cuprind întreaga clasă şi îi întîlnesc pe ai tăi, doar pentru o clipă, trecînd mai departe spre uşă, în timp ce ieşe afară din încăpere. Un murmur îţi străbate pe contemporanii tăi de şase ani şi se grăbesc toţi spre uşă. Tu, cititorule, cu greu îi observi pe ceilalţi. Îţi ţii bărbia în mîini şi coatele pe bancă. Ochii sînt aţintiţi spre pereţi, dar mintea ta e dincolo de ei, în spaţiu, pînă cînd, în imaginaţie, vezi urzeala reliefată a spaţiului însuşi – o vezi aşa cum un peşte vede suprafaţa apei, din adîncuri. Ce bine ar fi, îţi zici, să te dărui pentru totdeauna căutării tovarăşilor pierduţi ai lui Bzonn! Dar ca să faci asta trebuie să aştepţi să înveţi destule lucruri cu cartea înaintea ta. Eşti unul dintre aceia care nu stau să vadă ce le aduce ziua de mîine – trebuie să începi capitolul următor, împins de curiozitate. De ore întregi stai acolo, cu ochii pe carte, şi aş da orice să ştiu ce mai citeşti în ea.

traducerea Oana DURICAN
Clubul Sigma – Piatra Neamţ

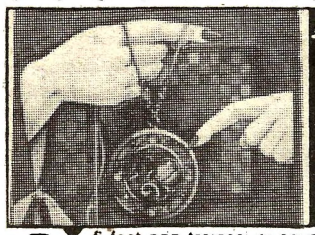

DORU STOICA

„à la grec" „à la grec" „à la grec"

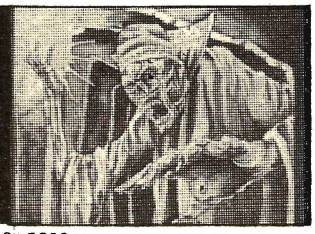

Să fi fost prin treizeci şi ceva, patruzeci. Ajunsese grecul în sat cum ajungea toată lumea: în căruţă. Coborîse de pe grămada de ceapă putredă cu care se întorcea Vasile de la tîrg, se răcorise la fîntîna de lîngă biserică şi întrebase de primar. Frumos om, grecul! Claia de păr cîrlionţat de deasupra frunţii netede se unea cu barba neagră şi aspră care îi strica netezimea obrajilor de copil. Avea ochii alunecoşi şi dulci ca mierea. L-ar fi mîncat nevasta primarului. Nebuna! Da ocol grajdului unde dormea hîndrălăul, doar-doar s-o îndura să-i facă felul. Ăsta nu se încurca. Îl luase primarul ca slugă, apoi ca slugă se purta! Credincios ca un cîine. Om răbdător şi ager. De dimineaţa şi pînă seara încărca şi deşerta cazanul de ţuică, dar nu punea pe limbă. Pe înserat îl vedeai cum se despoaie pe malul gîrlei şi se vîră în inima apei. Apunea soarele drept pe mijlocul rîului. Baie de sînge ţi se năzărea că face grecul. Prindeau copilele ţiganilor din tufişuri pînă veneau ăi bătrîni şi le luau la goană. Rîdea grecul.

Trei ani încheiaţi a slugărit. Cînd a venit sorocul, s-a trezit cu un petic de pămînt şi cu cîţiva gologani în pungă. A zis bogdaproste primarului şi i-a pupat mîna neveste-si. Au trecut-o călduriile p-asta, dar el dus a fost. Şi-a ridicat o cocioabă din chirpici pe locul lui şi a început să muncească pămîntul.

Intrau oamenii la bănuieli: prea îi mergeau toate strună veneticului. Punea grecul roşii, hop şi ploaia în urma lui, vîntura grecul fasolea, hop şi vîntul să-l ajute. Grîul, porumbul şi celelalte, toate îi mergeau. Scotea cartofi cît doi pumni de fierar pe cînd ăilalţi abia făceau trei gîgîlici cît bobul de mazăre. Se iscase zvon că ar fi în cîrdăşie cu dracul. Nici că îi păsa omului: mergea la biserică, se închina, ţinea sărbătorile, n-aveai ce să-i zici.

De la un moş din sat deprinsese meşteşugul olăritului. Doamne, ce-i ieşea din mînă! Ulcele şi butelci d-alea de ţi se bucurau ochii, nu strîmbături ca ale moşului de la care învăţase. Cumpăra lumea pe rupte. Se adunau gologanii. Punea grecul ban lîngă ban să îşi ridice şi el casă mare. A făcut-o şi pe asta: o matahală cu şapte odăi văruite de sus pînă jos, cu ziduri de cărămidă nouă. A atîrnat pe pereţi icoane şi ştergare frumoase cumpărate din tîrg. Pe jos a aşternut rogojini şi preşuri pestriţe, iar sub streaşină a atîrnat o mînă de ierburi de cîmp ca să-l apere de diavoli. Sau de sfinţi, mormăiau oamenii.

Cînd s-a simţit aşezat l s-a năzărit să se însoare. Măi, să fie! Greu îi era să aleagă, că stăteau fetele mari cu ochii pe el ca pe lada de zestre. Nu-i trebuia lui orice. I-a căşunat, aşa, din senin, pe fata părintelui Nicolae. O frumuseţe de copilă. Pe toţi îi băgase în boală. Înjurau flăcăii de nu se mai opreau: auzi mă, veneticul, să ne ia el floarea muieretului din sat!? Eh, oameni răi! Nişte ăia mădrăgănoşi de umblau numai cu capul între umeri şi cu privirea bunghită mişeleşte spre copile. N-aveai ce-i face grecului: de unde la început nu-l suferea, popa i-a dat fata. S-au cununat într-o sîmbătă, după culesul viilor, cînd aroma mustului încă mai plutea peste dealuri. Au chefuit cu lăutari, le-a umplut grecul mesele tuturor cu bunătăţi şi vin nou de ăla de te înţeapă la limbă. Spre dimineaţă şi-a dus mireasa în aşternut. Dat dracului, grecul! A doua zi se minunau sătenii: cînta Ioana, fata popii, deretica prin curte şi-i străluceau ochii albaştri ca luceferii. Nu se potrivea: pe acolo ţăranii îşi dădeau fetele după ăi cu mai mulţi bani, iar bietele mirese, copile încă, se ofileau şi se bîhleau cu urîtul bărbaţilor înainte de a fi apucat să devină cît de cît frumoase. Şi iar s-a zvonit că grecul s-ar ţine cu Cel-Rău şi ar împleti-o pe femeie în farmece. De unde, Doamne iartă-mă, atîtea răutăţi? Înflorea Ioana! Tot dreaptă şi mîndră se ţinea. Se uitau cu jind hîndrălăii cînd o vedeau pe cărare cu pletele galbene ca spicul fluturîndu-i în bătaia vîntului.

Peste vreun an femeia a rămas grea. Se chinuia săraca. Avea o burtă mare şi rotundă şi babele şuşoteau că sigur o să fete un viţel cu cap de om sau cine ştie ce altă drăcie. Nu s-a brodit. În primăvară grecul avea două fete. Gemene. Să înnebunească satul: de unde se ştia că ăi născuţi odată seamănă ca două picături de apă, nevasta grecului se pusese de-a curmezişul; erau fetiţele ca ziua şi ca noaptea: una cu plete negre ca smoala şi cu ochii albaştri ca ai mă-si, iar cealaltă bălaie şi cu ochii negri ca ai grecului. Să-ţi scuipi în sîn, nu altceva!

Creşteau fetiţele, nu se uita Domnul în gura lumii. Le-a botezat popa într-o zi ploioasă: pe cea bălaie, Elena, iar pe cealaltă Maria. Cu timpul le-a îndrăgit satul: ţi-era mai mare dragul să le vezi umblînd de mînă pe drum şi turuind cît le ţineau gurile. Rar se văzuseră în sat surori să se înţeleagă aşa de bine. Pînă pe la vreo şaisprezece ani, nici că a fost loc între ele şi dacă mai tîrziu s-a întîmplat ceea ce s-a întîmplat, asta n-a fost vina lor.

Acu' grecul tot grec: poate sîngele lui, poate strămoşii ăia de stăteau înghesuiţi în dosul mîntii sale, i-au dat ghes într-o zi. Ce l-a pus necuratul: i s-a năzărit să ridice în fundul curţii o namilă de om din lut ca să mai sperie ciorile care îşi cam făceau de lucru cu rodul grădinii. Nu s-a mulţumit cu lucru făcut degrabă: a plămădit lutul în tihnă, cu răbdare, bucăţică cu bucăţică, l-a aşezat meşteşugit peste cîteva lemne ce închipuiau scheletul, totul cu multă migală. A scobit în pămîntul moale fiecare muşchiuleţ, fiecare capăt de os. Jurai că e un om, arătarea din grădină! Se înălţa năpraznic dintre ierburi, cu chipul întors spre cer şi braţele încordate de parcă s-ar fi războit cu sfinţii. S-a minunat satul, că mult har pusese Dumnezeu în mîinile grecului! S-au minunat şi fetiţele ăstuia. Acum îşi făceau de joacă numai pe lîngă închipuirea din lut. În umbra ei au crescut.

Începeau să îmboboceaască Elena şi Maria. Le creşteau sînii, iar şalele se rotunjeau mlădioase. Semănau a femei. Dar cine să le vadă? Pentru mai toţi cellalţi ele erau tot ghemotoacele de carne de mai înainte. Treceau anii, iar ele se jucau tot lîngă omul de pămînt. Se mai strica el de ploaie şi de vînt, dar grecul îl plămădea în fiecare an din nou, mai mîndru, mai năpraznic. Bucuria copilelor: îi vorbeau, îl fîrîiseau cu tot felul de podoabe, ba uneori îi aduceau şi flori.

Cam pe vremea aceea a început şi vrajba dintre ele. Se măriseră şi flăcăii începeau să le dea tîrcoale. N-aveau spor. De-abia îi băgau în seamă. În batjocuri îi ţineau. Rele mai eraul Nici una pe alta nu se mai înghiţeau: sărea grecul de cîte trei-patru ori pe zi să le despartă cînd se luau la păruieli din te miri ce.

Mai apoi, Ioana, mă-sa, a prins a intra la bănuieli: cîte una din copile se întorcea noaptea tîrziu dinspre grădină şi se furişa grăbită la culcare fără să scoată o vorbă. Măi, să fie! A stat femeia la pîndă şi ce să vezi: într-o noapte, piş, piş, se întorcea Elena. Hainele ei, de sus pînă jos mînjite de pămînt. A luat-o mă-sa la refec.

Ce se gîndea femeia: cine ştie, copila asta s-o înghesui prin vii cu hîndrălăii satului. Şi dă-i şi rupe făcăleţul pe eal Fata, nimic. O vorbă nu scotea. Îi curgeau lacrimi amare şi se ştergea tot timpul pe faţă cu năframa. S-a speriat Ioana: pînă şi în gură avea pămînt copila aia. A lăsat-o în pace dar tot cu ochii pe ea stătea. Peste vreo două zile, ailaltă: Maria. Da să se vîre în culcuş cu buzele şi mîinile de pămînt. Atunci a început hora. L-a luat Ioana pe grec de mînă şi s-au pus la sfat. C-o fi, c-o păţi, au tăinuit ei între ei şi a doua zi s-a aşezat grecul la pîndă. Ce mai încoace şi încolo, a văzut tot: copilele lui, sînge din sîngele lui, păcătuiau mişeleşte cu arătarea din lut din mijlocul grădinii. Se spurcau în mîngîieri necurate, pe rînd şi amîndouă deodată, împletite cu omul de pămînt, alintîndu-l, dar zgîrîndu-se şi lovindu-se una pe cealaltă. Să moară grecul! A luat toporul şi a făcut zob tot. Pe urmă le-a dus pe copile la popă să le citească. S-au mai liniştit. Dar tot nu era ca înainte. Una din fete, Elena, cea bălaie, a prins a-şi mînca timpul la baba Aglaia, aia de trimitea argintul viu şi făcea cu ulcica. N-o mai luai din casa vrăjitoarei. Umbla de nebună pe coclauri cu găini moarte în traistă, cu şerpi şi şobolani în sîn. Se întorcea noaptea, cu ochii întunecaţi şi răi. Vorbea cu un fel de mîrîit şi degetele cu unghii lungi tot dădeau să zgîrie. Îşi frîngeau mîinile şi plîngeau bieţii părinţi. Ce să facă?

Cealaltă copilă, Maria, se dăduse pe brazdă. Nu mai umbla teleleu. Ba, o apucase dragul de muncă. Plămădea lutul cu tată-său de dimineaţa pînă seara. Era îndemînatică şi mîinile i se mişcau repede-repede. Ce dacă nu se cuvenea, ca femeie, să înveţi meşteşug bărbătesc! Dacă ei îi plăcea, nimeni n-o putea opri. Numai că tată-său - orb, bietul de el - nu vedea că lutul plămădit de cu seară se împuţinează pînă dimineaţa, de unde să vadă? De unde să ştie el că Maria înălţa în lăstărişul de pe malul rîului un alt om de pămînt, mai falnic şi mai bun de mîngîiat. Nu ştia satul. Nimeni nu băga de seamă. Doar soră-sa, Elena, a dat într-o zi peste ei tot umblînd bezmetică după ierburi pentru vrăji. N-a scos o vorbă, asta. A ţinut ascuns că ştia şi, cînd soră-sa nu era pe aproape, se amăgea cu arătarea în mîngîieri deşarte şi împletea vrăji vechi şi rele. Fără să ştie, îl împărţeau. Mai pe urmă s-a întîmplat nenorocirea. Într-o noapte, călăuzit de urletul cîinilor, grecul a găsit-o moartă pe fiică-sa. Pe Elena, vrăjitoarea. Zăcea în lăstăriş, plină de lut închegat, vînătă. Sugrumată. Soră-sa, de cum a auzit, a alergat la omul ei din pămînt, dar nu l-a mai găsit. Parcă fugise. Nici urmă nu rămăsese de el. A căzut jos leşinată şi cînd s-a trezit nu şi-a mai adus aminte de nimic.

La înmormîntarea fetei, alte alea: cînd au scos-o din casă, din zăticneală, din cine ştie ce, de pe fundul coşciugului s-au desprins pojghiţe uscate de pămînt roşu. Pe drumul spre cimitir 12 pisici albe au tăiat calea moartei, iar la locul de veci, de beţi ce erau cioclii au scăpat sicriul în groapă.

Mai tîrziu o babă ce căra apă pentru moartă s-a jurat că a văzut în pragul dimineţii o arătare plămădită parcă din pămînt care i-a ţinut calea. Pe frunte avea scrijelite patru semne ca alea de pe firma zarafului evreu din tîrg. Cică s-ar fi rugat de ea să-i şteargă primul semn ca să poată muri şi să se odihnească lîngă femeia lui. Cine s-o creadă pe babă? Aveau treburi oamenii, nu stăteau să asculte poveşti. Se apropia culesul viilor.

De cînd a îngropat-o pe fiică-sa grecul n-a mai fost om. Se încovoia cu fiecare zi şi într-o iarnă s-a prăpădit. Nevastă-sa nu şi-a mai venit în fire. Pînă ce şi-a găsit odihna au ţinut-o oamenii din milă: mai o bucată de pîine, mai o strachină de mîncare...

Maria a fugit din sat chiar a doua zi după înmormîntarea soră-si. Zilele trecute am întîlnit-o pe o străduţă în Bucureşti. Amărîtă, încărcată cu trei sacoşe, venea de la muncă. E femeie de serviciu, pe undeva, printr-o fabrică. Are un bărbat beţiv şi doi copii care o bat şi îi fură banii.

M-a luat la ea acasă ca să mă cinstească cu o ţuică. La intrare m-a pus să mă şterg bine pe picioare. Zicea că nu suferă să vadă noroi sau pămînt prin casă...

Aici se dezintegrează

Merită să-ţi aminteşti de Monte Carlo!

Se pare că fandomul românesc are încă o armă secretă; o puteţi găsi semnînd în *Cotidianul şi LAdI*. De curînd membră a noului cenaclu *Solaris* Simona Ona Frantz se remarcă prin ascuţimea spiritului şi o critică lucidă. Şi-a început debutul critic cu „Moartea purpurie" de Ovidiu Bufnilă şi sperăm să continuie cu „Săritorii în gol" de Mihail Grămescu, „Motocentaurii pe acoperişul lumii" şi, de ce nu, „Vînătoare de noapte" de H. T. Francis.

Cum au făcut buzoienii ca „Zilele Pozitronic" să rămînă veşnic în amintirea noastră

Păi, hotărîră să dea premii nici mai mult, dar mai puţin – fiindcă orice sumă se impozitează – de 1000000lei (un milion lei) pentru roman, 500000 de lei pentru nuvelă şi 300000 de lei povestire, celor mai bune lucrări pe care – ATENŢIUNE– cenaclurile PARTICIPANTE la manifestare le vor vota PRIN POŞTĂ. De ce prin poştă? *„Că aşa vrea muşchii noştri!"*, au zis ei. Mult mai interesant este faptul că – precum vESTUL– se hotărîră să nu dea premii pe autori. Şi mai interesant este că au refuzat vehement să ne arate şi nouă nominalizările alea, nu că – Fereascâ Dumnezeu – am contesta valoarea vreunui autor *(cum greşit s-a interpretat la articolul subsemnatului despre Glasgow, de unele persoane bine intenţionate)*, sau că l-aş acuza pe organizatori de *SForării*, ci pur şi simplu, ca simplu fan curios. (*Ştiu că ăia mor repede!*) M-ar fi interesat şi pe mine să ştiu cîte din cenaclurile care au votat prin poştă ŞTIU ce au votat, adică chiar să fi discutat în cenaclu şi să spună: *„La categoria roman românesc, sînt de acord cu romanul <<Vînătoare de noapte>> de H. T. Francis, traducere Aurel Cărăşel"*, nu că autorul ar fi prost, sau romanul imbecil, dar, ca principiu, cum să dai premiu – argumentînd cu *„Aşa s-a votat"*– unei traduceri, fie ea şi autohtonă?

P.S. La categoria povestire (care nu a mai fost premiată) Sebastian A. Corn a avut cinci povestiri nominalizate, dar nici un premiu.

Adrian Bănuţă

PE SCURT

H. Coandă la timpul viitor

Aşa cum anunţam într-unul din numerele trecute, craiovenii sînt hotărîţi să zdrobească rezistenţa editorilor şi să propună sf-iştilor o nouă antologie.

Volumul va conţine texte de *Mircea Liviu Goga, Radu Honga, Victor Martin, Octavian Mustafa, Dan Ninoiu, Viorel Pîrîigras, Adrin Roşianu, Pompilian Tofilescu şi Ion Udrea*, are 220 de pagini dactilo, se va numi BETA *(prin anii '80 a apărut o extrem de consistentă antologie de sf românesc intitulată ALFA)* şi va apare la editura VLAD & VLAD din Craiova.

Un motocentaur se lansa...

Aversă de lansări în medii mai mult sau mai puţin specializate. După ce-a fost ce-a mai aşteptată antologie, *„Motocentauri pe Acoperişul Lumii"* tinde să devină şi cea mai lansată carte SF.

Prima lansare a avut loc pe 14 octombrie la Liceul "Mihai Viteazu" din Ploieşti, au urmat Liceul de Artă - 16 octombrie, I. L. Caragiale - 19 octombrie, Institutul de Petrol şi Gaze - 19 octombrie.

Pe 24 octombrie ploieştenii vor face un salt pînă la poalele Tîmpei pentru a lansa volumul în Braşov, la *Liceul Şaguna* şi *Universitate* (în cadrul unui seminar de *creative writing*). Următoarea lansare va fi pe 26 octombrie la *Librăria Schei* şi *Liceul Ioan Meşotă* din acelaşi oraş.

Zilele SF-ului braşovean

Textele *(trebuie să fie nepublicate şi nepremiate la alte concursuri)* sînt aşteptate pînă la 1 decembrie (data poştei) pe adresa BrAnt SF Promotion, CP 22-OP 14, Braşov 2200; max. 30 de pagini dactilo.

CERINŢĂ: acţiunea să se desfăşoare într-o Românie viitoare. Premiile vor fi acordate în cadrul *Zilelor SF-ului braşovean: 8-10 decembrie*. Tot atunci se va încerca organizarea unei întîlniri a celor din Mass(f) media.

Ionuţ Bănuţă

SOLARIS REDIVIVUS

„Fostul cenaclu Solaris, de pe lîngă Casa de Cultură a Studenţilor din Bucureşti, cu sediul în strada Plevnei nr. 61, anunţă reînceperea şedinţelor cu data de duminică 8 octombrie 1995, ora 11, la sala nr. 5, parter. El îşi propune să activeze din nou, sub formă de cenaclu studenţesc, deschis tuturor scriitorilor, fanilor şi iubitorilor de literatură şi FANTEZIE (SF şi mainstream, proză şi poezie, dramaturgie şi eseistică), iar Casa de Cultură dispune şi de o sală de proiecţie unde se vor da filme după şedinţele de cenaclu."

Anunţul de mai sus (JSF 138) a contribuit, într-o mai mică sau mai mare parte, la strîngerea a 26 de vajnici sf-işti. Cîţiva *vechi şi răi* cenaclişti *(M. Grămescu, Cristian Lăzărescu etc)*. Din surse neautorizate – fiindcă autorizaţi să vorbească despre cenaclul *Solaris*, care face parte din clubul *Ultraviolet* – sînt doar cei doi preşedinţi: *Anca Amuzescu* şi *Traian Bădulescu*, am aflat că cenaclul s-a fondat într-o singură zi, şi încă de patru ori. Tot surse neautorizate au răspîndit zvonuri – fiindcă în materie de zvonuri nici măcar EZ nu întrece imaginaţia sf-iştilor – cum că în prima şedinţă a fost mare tumir mare între C. L. şi R. C. şi că returul ar urma săptămîna asta. Aş, de unde, ambii au lipsit cu desăvîrşire. Totul a fost bine şi frumos, chiar atît de frumos, şi chiar atît de mulţi, de am ţinut şedinţa pe terasă. S-a citit (chiar/pînă şi poezie), s-a discutat (nu vă spun cine, trebuie să avem şi lipsuri), s-a ales delegaţia pentru Zilele Helion, s-a pomenit de un premiu lunar - sponsorizat de Editura Nemira - pentru cea mai bună lucrare din luna respectivă şi au rămas să se întîlnească duminică 22 octombrie, la aceeaşi oră.

Dacă socotesc la toate aceste lucruri cei 8000 de lei pe care mi i-a oferit rest barmanul la bacnota de 5000 de lei, drept recompensă pentru poşirca vîndută sub denumirea de cafea, şi reconfortanta după-amiază ce a urmat la unul dintre preşedinţi cu participarea membrilor fondatori a fost o duminică extrem de plăcută şi reconfortantă.

Şi nu uitaţi:

CENACLUL SOLARIS VĂ AŞTEAPTĂ.

Cronicar

Liviu RADU

Concluzii despre Worldcon ale cuiva care n-a fost la Glasgow

1. Din nou, premiul Hugo pentru roman a fost obţinut de Lois McMaster Bujold. Rămîn impresionat de indiferenţa totală a fandomului românesc. Dacă vi se pare normal ca o persoană să cîştige de patru ori în ultimii cinci ani respectivul premiu, atunci accept această lipsă de interes. Personal m-aş fi aşteptat măcar la un articol de prezentare, pentru că nu ştiu mai nimic despre doamna Bujold. Nu l-am citit nici o carte şi n-am auzit că vreo editură să intenţioneze să-i traducă vreun roman. Poate că s-ar putea să afle şi cititorii români care-i gustul americanilor în acest moment, iar multe afirmaţii şi politici editoriale ar fi date peste cap...

2. De remarcat, apropo de Hugo, revenirea în forţă a numelor consacrate.

3. Sebastian A. Corn a primit premiul de încurajare Eurocon. Deci acum, cînd Corn e un personaj marcant al SF-ului românesc, multă lume îşi atribuie descoperirea şi încurajarea sa, în afară de o scurtă notiţă a mea în JSF n-a binevoit nimeni să remarce evenimentul. Nici pro, nici contra. Mă aşteptam la numere speciale, la analize critică a *fenomenului Corn*... Se vede că-i vorba de ceva lipsit de importanţă, care nu merită osteneala scrierii cîtorva rînduri... Încă o dată fandomul dovedeşte că-i prea preocupat de lupte intestine pentru a se bucura de victorii... Încep să cred că nu ne merităm valorile.

4. Mihai-Victor Stoica a fost unul dintre finaliştii unui concurs internaţional de fantasy. Asta-i tot ce-am aflat despre un eveniment care mi se pare remarcabil. Să ajungi să te impui într-o limbă străină, într-o lume foarte concurenţială, nu-i ceva banal. Mă aşteptam ca lucrarea cu pricina să fie publicată imediat în presa noastră. Nici urmă de ea. Nu ştim nici măcar dacă-i un text mai vechi, tradus pentru concursul respectiv, sau o lucrare inedită... Dar ce importanţă are? Lumea s-a plimbat, a văzut Europa... mă îndoiesc că reacţia ar fi fost alta, chiar dacă Victor ar fi cîştigat premiul. A se reciti încheierea de la punctul precedent.

5. Remarcă derutată şi derutantă a unor editori: *În vest se publică şi se citeşte enorm fantasy.* Observaţia are în ea o nedumerire care mă îngrijorează. Oare americanii, englezii, nemţii şi alţii sînt fîmpiţi? Sau ştiu mai bine ca noi să recunoască literatura de valoare? Am citit destul fantasy ca să descopăr suficiente cărţi bune. La noi n-au apărut decît cîteva chestii de mîna a treia. Editorii sînt convinşi că nu există cititori pentru genul respectiv, dar nici nu au testat piaţa cu o lucrare reprezentativă! Mă înşel, *Prinţii din Amber* s-au vîndut bine, deşi ediţia era mizerabilă. Domnul Mironov şi-a exprimat admiraţia pentru Tolkien în nenumărate rînduri, s-a oferit să sprijine apariţia *Stăpînului inelelor*. Nu-i aude nimeni... Genul are un succes deosebit într-o lume care descoperă, cu o înverşunare demnă de invidiat, gustul visului. Noi ne-am blazat. Dar ne vărîm că nu facem faţă *şocului viitorului*... De altfel, s-ar putea ca editorii să aibă dreptate. Cîţi autori de basme pentru oameni mari am avut noi? Perrault, Andersen, Grimm, să fie la ei, acolo! La noi, basmul e o chestie anonimă, populară, bună pentru mitocani. Creangă e un scriitor de duzină, pe care îl învăţăm în şcoală; Eminescu a fost nebun; Colin a trebuit să scrie şi el ceva pe vremea dictaturii... N-avem nevoie de vise, n-avem nevoie de evadare. Lumea asta este exact cum ne-o dorim! Şi o să avem parte doar de ea...